

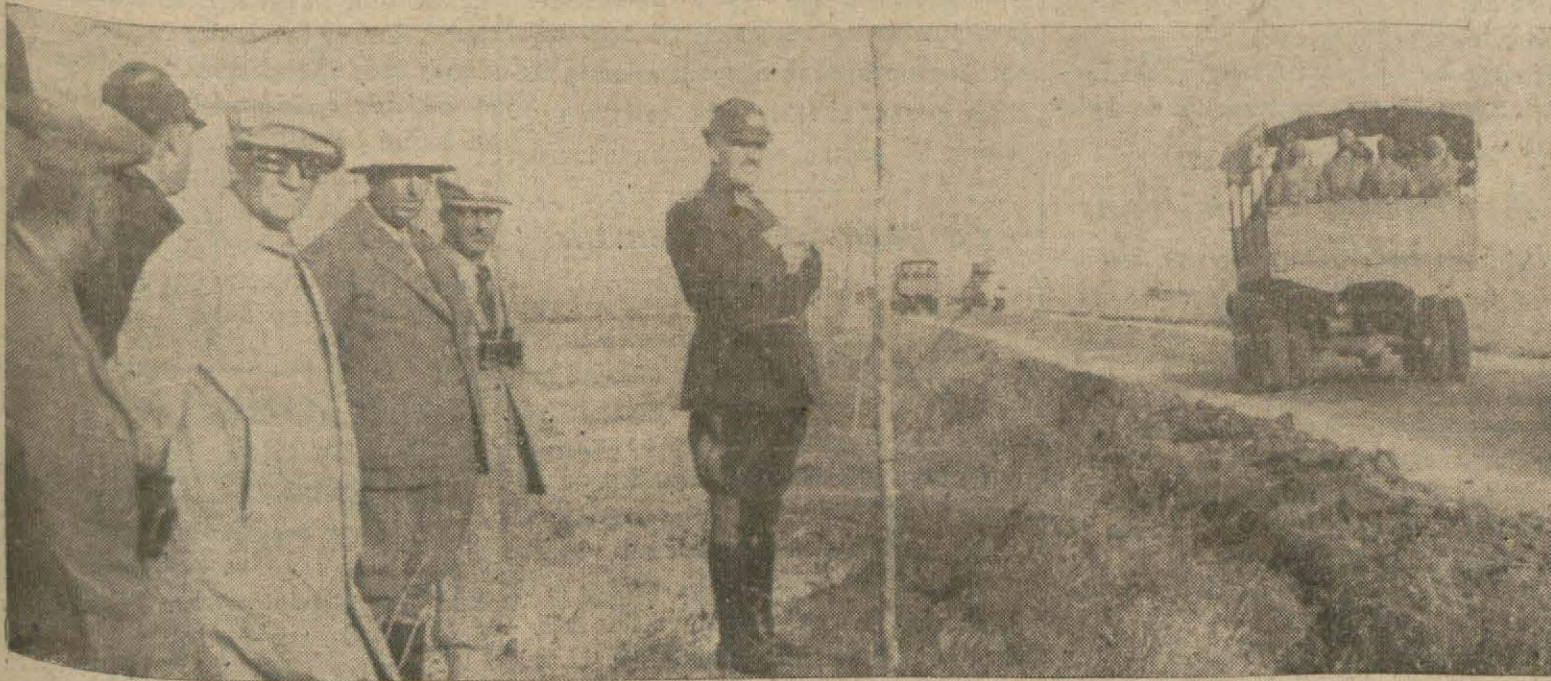
KAHRAMAN ORDUNUN BÜYÜK MANEVRALARI Kırmızı, Sarı ve Mavi Ordular arasında taarruz ve mukabil taarruzlar yapıldı

*Şafak sökerken manevra sahasına giren Atatürk
geç vakte kadar tetkiklerde bulunduktan sonra
İstanbul'a avdet buyurdular*

Cumhur reisi Atatürk manevra sahasında İsmet İnönü ve general Fahreddin Altayla vaziyet hakkında görüşürlerken

Ordular arasında yarın büyük harekât yapılacak

Atatürk ve İsmet İnönü harekâtı tetkik ederlerken

Çorlu, 17 (Sureti mahsusada görüldüğü gibi arkadaşlarımızdan telefonla) — Güneş henüz doğuyor. Saray kazasında Büyükmanika köyünü geçtikten sonra

ATATÜRK

Çorlu, 17 (Hususi) — Atatürk Çorlu'da kısa bir müddet kaldıktan sonra hususi trenlerle İstanbul'a hareket etmişlerdir.

gelen Derviştepedeyiz. Kırmızılar ile mavi ordular arasında harp başlamıştır.

Genel kurmay başkanı Mareşal Fevzi Çakmak, manevra kumandanı orgeneral Fahreddin Altay, başhâkim korgeneral Salih Omurtak, ve Büyük Millet Meclisi namına gelen ve generallerden mürekkep olan heyet burada.

Harp vaziyeti

Harp vaziyeti şudur: Kırmızı ordu (ordumuz), Meriç boğazında bir düşman ordusu ile (Sarı ordu

ile) halî muharebededir. Şimalde devletle dost bulunuyoruz. Bu esnada Sarı (Devamı 8 inci sayfada)

Fevkalâde bir yaz sayısı neşretti. Bütün bayilerden isteyiniz.

Egede Torpil ve Top sesleri

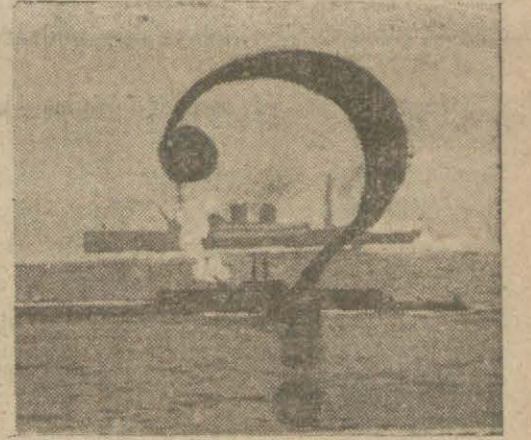
Bozcaada açıklarındaki hâdise ehemmiyetle dikkatimizi çekecek mahiyettedir.

Franko bayrağını taşıyan denizaltı gemilerinin teklifsizliği ileri götürerek bizim sularımıza kadar sokulmaları da muhtemeldir. Hükümetimiz tekerrür etmesi muhtemel olan bu nevi hâdiselerin bizim rahatımızı bozmaması için elbet lâzım gelen tedbirleri alacaktır.

Yazan: Muhittin Birgen
(Yazısı Hergün sütunumuzdadır.)

Egede bir geminin daha torpillendiği tahakkuk etti

Limanımızdan geçen bir İspanyol gemisi de kayıplara karıştı

Geçen pazar günü Bozcaada açıklarında (Ciudad de Cadiz) isimli İspanyol gemisinin bir Franko denizaltı (Devamı 3 üncü sayfada)

Amerika, hükümetimizin barış siyasetini resmen tebrik ve takdir ediyor

Ankara 17 (A.A.) — Öğrendiğimize göre, birleşmiş Amerika devletleri maslahatgüzarı vekili, hükümetinden aldığı talimat üzerine 11 Ağustosta 1937 tarihinde Türkiye Hariciye Vekilini ziyaret etti. (Devamı 11 inci sayfada)

Yeni siyasi tefrikamız

Talât Paşanın son günleri

Yazan
Arif Cemil

Paşanın Berline ayak bastığı tarihten öldürüldüğü güne kadar olan hayatı

Talât Paşa ile birlikte Berline bulunan muharririn müşahade ve intibaları

Pek yakında neşre başlıyoruz.

Talât Paşa

Hergün

Akdenizde torpil
Ve top sesleri

Yazan: Muhittin Birgen

Bizim sularımıza gayet yakın bir noktada, torpil ve top sesleri duyuldu, bir İspanyol gemisi battı ve bir denizaltı gemisi, Franko bayrağını dalgalandırdı. Öyle anlaşılıyor ki Franko denizaltı gemisi veya gemileri İspanya hükümeti ile Rusya arasındaki muvasala imkânlarını azaltmak için Akdenizi dolaşmaya ve bu nevi gemileri gözetleme ve takib etmeğe başlamış veya başlamışlardır. Denizde hükümet kuvvetlerine karşı hâkim vaziyette bulunan Franko İspanyası, bu hâkim vaziyetten istifade ederek, devam edip gitmekte olan kanlı muharebeyi kısaltmaya çalışmak çarelerini arıyor. Valancia (Valansiya) hükümetinin Rusyadan aldığı yardımlar sayesinde kendisini mükemmelen teçhiz ettiğini gören Franko kistlerin bu tarzda hareket etmeleri, kendilerine bir hayli fayda temin edeceğine göre şimdi de bu işle ehemmiyetli surette meşgul oldukları anlaşılıyor. Bu denizaltı gemisi, Bozcaada sularına kadar elbet muayyen bir maksadla ve muayyen bir avı takib eden bir avcı olarak gelmiştir.

Hâdisenin biri dünyayı, diğeri de bizi alâkadar eden iki ehemmiyetli eiheti vardır.

Dünyayı alâkadar eden ciheti şudur: Franko denizaltı gemileri bugün sade İspanyol gemilerini takib ediyorlar; fakat, yarın İspanyol gemilerinin yerine «meçhul bir denizaltı gemisinin» meselâ bir Sovyet gemisini de batırması ihtimali yok değildir. İspanya meselesi karşısında bir türlü ittifak edemiyen bir Avrupa bulunduğunda Frankonun bunu yapmaktan çekinmesi için pek büyük bir sebep yoktur. Bilhassa Uzakşarktaki vaziyette, bugünkü vehamet devam ettiği müddetçe ve bilhassa Avrupadaki sulh, ancak bir pamuk ipliğinin ucunda asılı bir halde durduğunda Franko hükümetini bu nevi bir hareketin doğurabileceği akıbetlerden dolayı düşündürecek sebepler çok değildir.

Uzayıp giden ve sonu gelmiyen bir mücadeleyi bir gün evvel bitiremediği için işlere şu dakikada herhalde sinirli bir gözle bakan General Franko, böyle bir karar verecek olursa dünyanın vaziyeti büsbütün vahim bir safhaya girer. Bunun için, Bozcaada açıklarındaki hâdise, bu bakımdan bütün cihan efkârını ehemmiyetle alâkadar etmeğe lâyıktır. Önümüzdeki günlerde göreceğiz ki bu mesele ile çok alâkadar bulunan devletler, hâdise etrafında hararetli müzakerelere ve münakaşalara girişecekler ve maalesef, gene müsbet bir neticeye varacak değillerdir.

Meselenin doğrudan doğruya bizi alâkadar eden tarafına gelince o da şudur: Franko ile Rusya arasındaki siyasi düşmanlık, yarın, öbür gün bu nevi hâdiseleri bizim kara sularımıza çok yakın sahalara kadar da getirebilir. Bu itibarla, İspanya ile Rusya arasında bir doktrin ve siyaset mücadelesinin bizim sularımızın sükûnetini bozmasına imkân bırakmamak üzere bizim tarafımızdan da bir takım tedbirler almak icab edecektir.

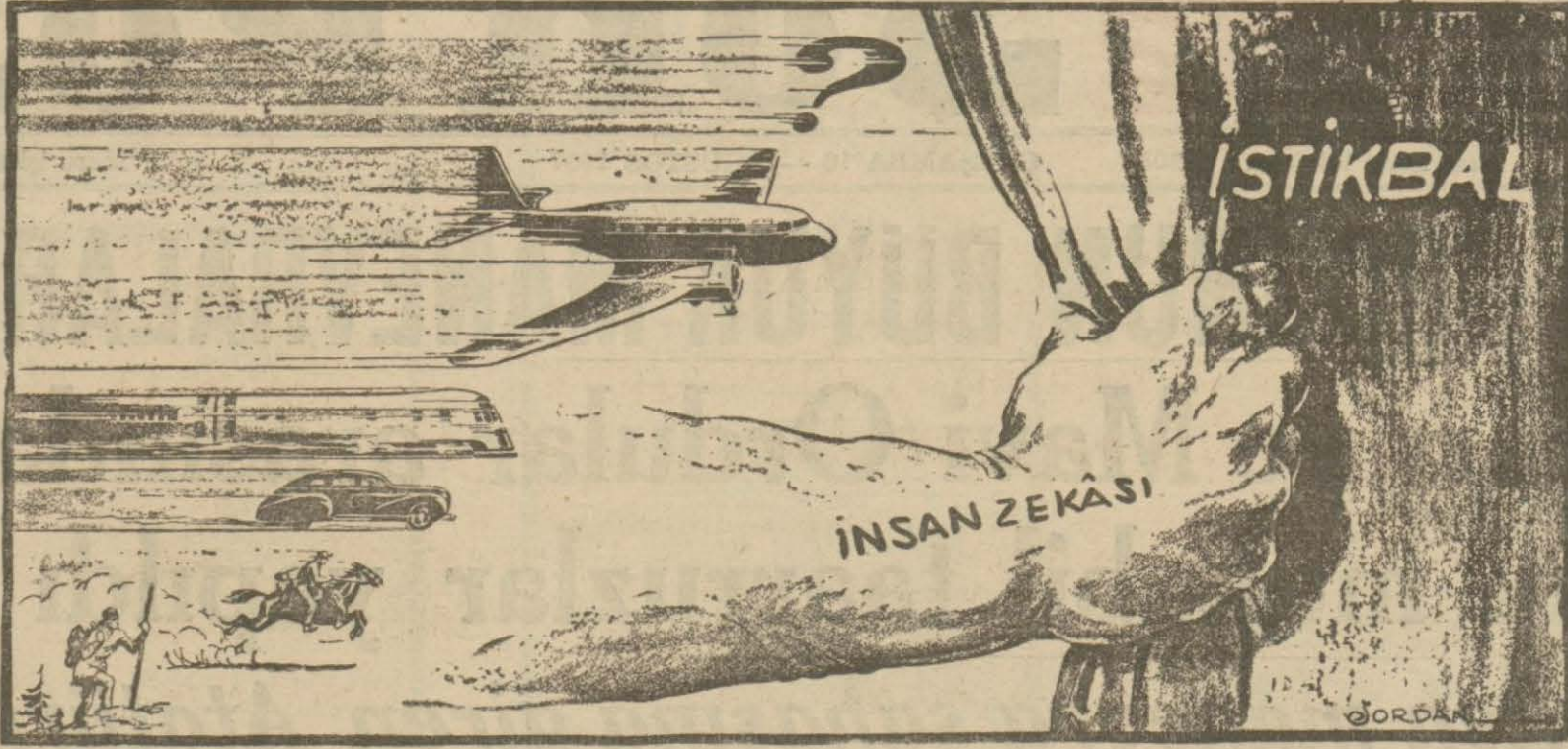
Franko hükümeti, giriştiği mücadeleden ne bahasına olursa olsun mutlaka muvaffakiyetle çıkmayı isteyecek bir ihtilâl kuvvet ve iradesini temsil ediyor. Bu kuvvet ve iradeye göre, dünya sulhunun ve enternasyonal hukuk endişelerinin hususî bir manası ve kıymeti yoktur. Bundan dolayı Franko bayrağını taşıyan denizaltı gemilerinin, teklifsizliği ileri götürerek ve hattâ bize haber bile vermiyerek bizim sularımıza kadar sokulmaları ve bu sulara dolaşmaları ihtimali de vardır. Bunların bizim sularımıza top ve torpil kullanmaları ihtimalini uzak görsek dahi hiç olmazsa takib maksadıyla bu muhite yaklaşmaları ve hattâ bazan da içeri girmeleri mümkündür.

Bütün bu sebepler ve mülâhazalardan dolayı, Bozcaada açıklarındaki hâdise, bizim ehemmiyetle dikkatimizi çekecek bir vak'adır. Bu vak'a, bize şimdiye kadar esrarlı ve bir dereceye kadar masala benzeyen bir takım hâdiselerin ve id-

(Devamı 3 ücü sayfada)

Resimli Makale:

X Tarihte terakki adımları X

Bugün tayyare Okyanosu aşılıyor, ülkeleri dolaşıyor, kublara varıyor, kürrenin dört bucağını devrediyor.

Buharla veya mazotla işliyen gemi seyfar bir otel halindedir.

Otomobil ise artık ihtiyaç halini aldı. Bununla beraber terakkinin sonu gelmiş değildir. Seneler ilerledikçe gelecek nesil bugün bizi memnun bırakan tayyareye, vapura veya otomobile bakarak kendilerinden evvelkilerin bu vasıtalara nasıl bindiklerine hayret edecekler, bugün yaşayanlar için iptidai insan tâbirini kullanacaklardır.

İnsan zekâsı ve fen bilgisi bize artık istikbalin perdesini açıp atıye bakmak imkânını vermiş, ve Napolyonun bir asırdan fazla zaman evvel söylediği gibi dünyada imkânsız bir şey olmadığını öğrenmiştir. Muhakkak ki insan tahayyül ettiği her şeyi yapabilmek kabiliyetine maliktir, bu iddianın tek yol şahidi de bizzat insanın kendi tarihidir. Bu tarihin ilk sayfalarına bakalım, ecdadımızın nasıl yaşadıklarını düşünelim, bizzat kendimizin çocukluk hayatını hatırlayalım, istikbal hakkında tam bir fikir edinmiş oluruz.

SÖZ ARASINDA

Londrada
Çok garip bir
Gönül
Macerası

Londranın tanınmış şahsiyetlerinden Durutasko Vikinson, 38 yaşlarında, güzelliğini ve canlılığını hâlâ muhafaza eden bir kadındır. Günün birinde, bir aile reisine tutulmuş, sevgisi o kadar artmış, kendisini yakmış, kavurmuş ki, nihayet bu adamın aleyhinde yakışık almayacak sözler sarfetmiş, daha fenası bunları etrafa da yaymış.

Sevgilisi - ki mahkemede ismi zikrolunmamıştır - haysiyetinin kırıldığını, şeref ve namusunun ayaklar altına alındığını görünce, kadını mahkemeye vermiş. Mahkemeye gelmeden evvel bir müddet tevkifhanede yatan kadın nedamet ettiğinden, yaptıklarından pişman olduğunu söylediğinden, mahkemece affedilmiş ve davası sukut etmiştir.

Kadın gazetecilere şunları söylemiştir: — Beni bu hale sokan kıskançlığımı, aşkımdır. Elimde olmadan yaptım bu işi. Çok azap çektim, beni tevkif ettikleri zaman bir gece karanlık bir höcrede kaldım. Beş kere bayılmışım. Beni dava ettiği halde, sevgilimin ismini ifşa etmedim. Onun mukaddes ismi, kalbimde saklı olarak kalacak. Onunla senelerdir sevişiyorduk. Benim tabiatimde bir insan, bir kadını sevdi mi, gönülden sever, ay-

HERGÜN BİR FIKRA
Dilenci ve hasis

Hasis zenginlerden birinin kapısına bir dilenci gitmiş. Hasis bakmış, dilenciye görmüş. Uşağını çağırması:

— Ahçıbaşıya söyle, demiş, o da kâhyaya söylesin, kâhyaya da ayvaza söylesin, ayvaz da kapıcıya söylesin, kapıcı da bu adama Allah versin! desin.

Dilenci hasisin sözlerini duymuş, ellerini açmış:

— Aman Allahım, demiş, sen Cebraille emret, o İsrâfile söylesin, İsrâfil de Mikâile söylesin, Mikâil de Azraile söylesin, Azrail de gelsin şu adamın canını alsın.

Harbi Umumiye dair
400 bin kitap
Toplayan adam !..

Harbi umumiye dair 400,000 kitap toplamağa muvaffak olmuş bir adam vardır. Bu adam eski Amerika reisicumhuru Hooverdir.

Reisicumhur bulunduğu sırada harbi umumi hakkında bütün memleketlerde çıkmış olan kitapları toplamağa tasarlamıştır.

Arzusunu kuvveden fiile çıkarmak için üç sene mütemadiyen çalışmıştır. Bütün memleketlerdeki kütüphanelerle mübarazata girişmiştir. Harbi umumiden bahseden her cins kitabı toplamıştır. Hatırat, vesaik, romanlar.

Hoover bu kitabı Amerika'daki Le-tand Stanford üniversitesine hâda eylemiştir.

Amerikada 28 milyon
otomobil, 45 milyon da
şoför varmış!

Son yapılan bir istatistiğe göre 1936 senesinde Amerikada hali faaliyette 28 milyon otomobil ve 45 milyon da şoför olduğu tesbit edilmiştir. Buna müvazi olarak Amerikada otomobil kazalarından ölenlerin miktarı bir sene evvelkine nazaran 38,000 kişi fazlaşmıştır.

..... rılmamasına sever.

Aleyhinde olmayacak sözleri etrafa yayarken, fenalık yapacağını sanmamış - tım. Deli gibi olmuştum.

Amma, bir daha sevmemeğe çalışacağım. Bu benim için bir ders oldu.

Paraşüt yerine
Şemsiye kullanan
Çocuğun başına
Telenler

Şu gördüğünüz yaramaz çocuk dokuz yaşındadır. Bir gün sinemada paraşüt ile inen askerleri görmüş, hoşuna gitmiş, sinemadan çıkar çıkmaz, aklına gelen bir icadı tatbik sahasına koymak istemiş. Babasının şemsiyesini kapıldığı gibi bir ağaca tırmanmış ve şemsiyeyi açıp başının üzerine tutarak ağaçtan atlamış. Atlamış amma, evdeki hesap çarşıya uymamış. Ve şeytan mucit, kolunu kırmış.

85 yaşında evlenen bir
avukat

İngilterenin meşhur avukatlarından Henry Morton 85 yaşında olduğu halde evlenmiştir. Bu gönülsüze ihtiyar son derece dinçtir. Ancak 65 yaşında görünmektedir. Evlendiği kadın da gençlerde gene meşhur bir avukattan dul kalan 62 yaşında iki torun sahibi Madam Norman'dır.

İzdivaç Londranın avukatlar klübünün büyük salonunda verilen bir ziyafetle kutlanmıştır. Bu izdivacın en dikkate şayan tarafı 85 lik damadın eski karısının yedi ay evvel bir ameliyat neticesinde vefat etmiş olmasıdır.

Sözün Kısası

Aşk mektuplarına
Hususî pul

E. Talu

Demek, şu maddiyat asrında hâlâ yazan varmış ki, Çekoslovak posta idaresi, bunlar için ayrı bir pul ihdas etmeyi düşünmüş?

Lâkin bundan acaba ne fayda umuyor? Aşk, samimi olduğu takdirde ke-tumdur; tezahürlerini gizlemekle, haz-zını veya elemiini teşdid ve temdid e-der. Kimse: «Filân bay veya falân ba-yana meylin var, onu seviyorum, ve işte şu zarfın içerisindeki değirmi kâ-ğıt parçasına gönlümün bütün duygularını tevdi ettim..» diye tefahürde bu-lunmaz. Bu, bir defa tehlikelidir. Dün-yada mütecessisler, meraklılar, kıskanç-lar, müteassıplar o kadar çoktur ki!

Saniyen, sevdiği şahsın hüviyetini ifşa etmek, erkeklige ve centilmenlige sığmaz. Dişisini râm ettikten sonra ö-tmek itiyadında bulunan horozu istisna ederse geriye kalan mahlûkların he-men hepsi aşk duygularını gönül çerçesinden dışarıya sızdırmamakla me-lûfturlar. Onun için, Çekoslovak P.T. T. sinin tedavüle çıkaracağı bu yeni pullar daha ziyade muziplerin işine yar-yacaktır. Bunlar, çabuk ve kolay kız-dıklarını bildikleri bazı kimselere, aziz-lik olsun diye, aşk pulile pullanmış a-lelade mektuplar gönderip, bilhassa kı-bıkb olanların evlerinde kopaçak hen-gâme ile gönül eğlendireceklerdir.

Hem böyle, mahremiyetini muhafaza etmek esas olan muhaberatta, zarfın muhteviyatını belli edecek bir alâmetli mahsusaya neden lüzum görülmüş?

Düşününüz bu, mektupların her tür-lüsüne teşmil edilecek olursa işin so-nu nerelere varır? Fatura, alacaklı mektubu, tehdit ve hakaret mektubu, tavsiyename, istirhamname, acı, tatlı karı koca mektubu, şantaj mektubu, imzasız mektup, beşaret mektubu, felâket haber veren mektup, babasından para sızdırmak isteyen gencin mektu-bu, kayınanının, kızını kıskırtan fitne mektubu, hülâsa araştırılacak olursa çeşidleri daha da artacak olan bir sürü mektup nevilerinden her birine ayrı ayrı şekil ve kıymette pul yapıştırmağa kalkışıldığı gibi ferderde hayatı husu-siye namına hiç bir şey kalmıyacak, se-ciyemizi, âdetlerimizi, kusurlarımızı, a-yıplarımızı, yaşayışımızı, hâsılı bütün benliğimizin içyüzünü, postacının geti-receği mektuplardan, tamamilen anla-mak ve ona göre de hakkımızda hüküm vermek mümkün olacaktır.

Buna, yeryüzünde kaç kişi razı olur?

E. Talu

Hem şapka; hem çanta

Pariste şapka mağazalarından biri-si yeni bir kadın şapkası modeli icat etmiştir. Bu model tam bir İskoçya takkesidir ve bir lâstik ile çocuk şap-kaları gibi başın arkasına illeştirilmek-tedir. Fakat bu şapka lâstikten tutu-larak ters olarak ele asılabilmekte ve o vakit de mükemmel bir kadın çanta-sı halini almaktadır.

Bu şekilde kullanılmak için şapka-nın önünde hususî gözler yapılmıştır. Gözlere dudak boyası, pudra, küçük tarak ve kadınların en zaruri ihtiya-cından olan cep aynası konabilmek-tedir.

BU GÜNkü
HAVA
VE TAKVİM

Hava sıcak ve rutubetli

Dün hava sıcak ve rutubetli geçmiştir. Rüzgâr saniyede 3.4 metre sür'atle yıl-dızdan esmiş, ha - va tazyiki 752 mi-limetreye kadar düşmüştür.

En fazla sıcaklık 29, en az 18 santigraddır. Ru-tubet derecesi dünkü ve evvelki günkü yüksekliğini muhafaza etmekte-dir.

Güneş : 5.13 — Öğle : 12.18
İkinci : 16.07 — Akşam : 19.06
Yatış : 20.48 — İmsak : 3.20
Rumî sene 1353 — Arabî sene 1356

Hızır 105

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

İstanbulda 21 eylül tarihinde bir resim sergisinin açılma-sına karar verildi ve bu serginin mümkün mertbe zengin olabilmesi için devlet dairelerini süsliyen kıymetli tabloların da bu sergiye yollanmasına müsaade alındı. Bir arkada-

şımızın aldığı habere bakılırsa bu müsaadenin bir neticesi olarak İstanbulla «iki vagon» tablo yollanmıştır ve anlaşılıyor ki arkadaşımız tablonun kıymetini vagon ile ölçmek-tedir.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

TELGRAF HABERLERİ

Japonlar Şanghaya yeni bir taarruz daha yaptılar

Şehir şiddetle bombardıman edilmektedir, İngilizlerle Japonlar Şanghayı tahliyeğe başladılar

Londra, 17 (Hususi) — Şanghay ve havalisinde yağmakta olan şiddetli yağmura rağmen, bugün de hava ve karada kanlı çarpışmalar devam etmiştir.

Karaya yeni takviye kıtaları çıkaran Japonlar, Şanghayın Çin mahallelerini evvelâ denizden topa tutmuşlar ve bilâhare havadan bombardıman etmişlerdir. Çin tayyareleri de Japon imtiyazlı muntakası üzerine muhtelif akımlar yapmış ve Japon konsoloshansı etrafında tahâşşüd eden kit'aları bombardıman etmişlerdir. Her iki safta, muhtelif noktalarda yangın çıkmıştır.

İngilizler şehri terkettiler
Londra 17 (Hususi) — Şanghayda bulunan İngiliz tebaasının tahliyesi bu sabah saat 9 da başlamış ve 12 de sona ermiştir. Tahliye edilen iki bin kadın ve çocuk iki harp gemisine yerleştirilmişlerdir.

Tahliye esnasında Çin ve Japo tayyareleri arasında hava muharebeleri vuku bulmuşsa da kafileler bir zarar görmemiştir.

Fransız ve Amerikan tebaalarının tahliyesine de bir kaç güne kadar başlanacaktır.

Japonlar da
Şimdiye kadar Şanghayda bulunan 15 bin Japonan dört bini şehri terkettiği bildirilmektedir. Diğerleri de tedricen memleketlerine döneceklerdir.

Londra 17 (Hususi) — Japonya'da bir mühimmat fabrikasının berhava olduğu haber verilmektedir. Baruthane ve dokuz depo harap olmuş, 23 kişi de yaralanmıştır.

Sekiz Japon tayyaresi düşürüldü
Nankin 17—Dün Japon tayyareleri beş kere Nankin'i bombardımana teşebbüs etmişlerse de her defasında Çin tayyareleri tarafından püskürtülmüşlerdir. Yalnız bir defasında iki Japon tayyaresi şehri bombardıman için aşağılara inmeğe muvaffak olabılmışlerse de ancak iki bomba atabilmişlerdir.

Çin büyük karargâhının tebliğine göre, dün sekiz Japon tayyaresi düşürülmüş ve bir Çin tayyaresi de düşmüştür.

Japonlara göre
Tokyo 17 (A.A.) — Bu sabahki kabine içtimanda bahriye nazırı, Japon tayyarelerinin şimdiye kadar 87 Çin tayyaresini ve 17 Çin hangarını tahrip etmiş olduklarını bildirmiştir.

Çinlilere göre
Nankin 17 (A.A.) — Çin milletinin Mareşal Çankayşek'e doğumunun elincinci yıldönümü münasebetile verdiği hediye teşkil eden 100 avcı tayyaresinden mürekkep filo son Çin - Japon tayyare muharebelerinde çok mühim bir rol oynamış ve son üç gün içinde

otuz yakın Japon tayyaresini düşürmüştür.

Amiral gemisi torpilleniordu
Şanghay 17 (A.A.) — Vak'ayı gözüle gören bir şahidin ifadesine göre Japon Amiral gemisi İzumo gece karanlıkta torpillenmek tehlikesi geçirmişti. Bir yarış motörünün işareti üzerine bu motörün arkasından gelen küçük bir torpil gemisi İzumo'nun 150 metre kadar yanına yaklaşmış ve küçük bir torpil atmıştır. Torpil Amiral gemisinin yakınında patlamıştır. Torpil gemisi bilâhare büyük bir sür'atle uzaklaşmış ve İzumonun projektörlerinin ziya hüzmelerinden kaybolmuştur.

Ruslarla Japon arasında
Şanghay 17 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor:

Teyid edilmiyen bir habere göre Sovyet konsoloshanesine Japon makamatı arasında bir hâdise zühur etmiştir.

Eden Londraya döndü
Londra 17 (A.A.) — Eden, Londra'da bulunan kollektörlerini uzak doğu vaziyetinden haberdar etmek üzere bu sabah Londraya dönmüştür.

Bugün öğleden sonra yarı resmî mahiyette bir toplantı yapılacaktır. Bu toplantıda bir tavassutun derpiş edilmesi muhtemeldir.

Kutup yolunda kaybolan Sovyet tayyaresi

Tayyareci Lavenevski

İlk arkadaşlarının açtıkları iz üzerinde kutup yolundan Amerikaya giderken kaybolan 209 numaralı Rus tayyaresinin pilotu Lavenevskinin ve arkadaşlarının akibeti bu dakikada bütün cihanı alâkadar etmektedir.

Tayyare kazaya uğramadan evvel çektiği bir telsizde dört motörden birinin yağ tulumbası işlemediği için hareketten kaldığını, bununla beraber uçuşa devam ettiklerini söylüyordu. O zaman tayyare kutuptan 900 kilometre ötede, Amerika sahilinden 1800 kilometre beride, gayri meskûn bir yer olan Patrik adasından 1200 kilometre uzakta bulunuyordu.

Tayyare deniz değil, kara tayyaresidir. «Yüzücü» yerine tekerlekleri vardır, halbuki son bulunduğu mevki denizin üstü idi, bir yere konabilmesi için bir buz adacığı bulması lâzımdı. Halbuki rüyet ufku kapalı idi. Buna rağmen ümit ediliyor ki tayyare bir buz adacığı bulup inebilmiştir. Ve bütün araştırma teşebbüsleri de bu ihtimale istinat etmektedir.

İlâve edelim ki, 209 numaralı Rus tayyaresi Amerikaya kıymetli kürek ile taze havayar götürüyordu.

Egede bir geminin Daha torpillendiği Tahakkuk etti

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

gemisi tarafından batırıldığı ilk olarak bildirdiğimiz gibi, dün de gene ilk olarak, ikinci bir İspanyol gemisinin Akdenizde meçhul bir tahtelbahir tarafından batırıldığı haber vermiştik.

Filhakika, salâhiyettar makamlar nezdinde yaptığımız tahkikata göre, (Ciudad de Cadiz) den daha evvel Odesadan yüklü olarak Valensiyaya hareket etmiş olan ve İstanbuldan geçen (Marnegro) isimli İspanyol gemisinin den henüz hiç bir haber alınmamıştır.

Bu vaziyet alâkadarlar tarafından endişe ile tefsir edilmekte ve geminin açık denizde batırıldığı kanaatini doğurmaktadır.

Şimdiye kadar Fransanın Akdeniz sularına vasıl olması ve bulunduğu yer hakkında alâkadarlara malûmat vermesi icap ettiği halde (Marnegro) gemisinden herhangi bir haberin alınmaması, geminin bir felâkete duçar olduğu hakkındaki tahminleri takviye ettiği gibi, Akdenizde batırıldığı dün bildirdiğimiz, ikinci geminin (Marnegro) olduğu hükmünü de verdirmektedir.

Cuma gecesi batırılan İspanyol gemisi
Londra 17 (Hususi) — Ege denizinde Yunanistanın Patelia adası açıklarında (Abasolas) İspanyol gemisinin geçen cuma gecesi bir tahtelbahir tarafından batırıldığı haber verilmektedir.

Cumartesi sabahı hâdise mahallinden gelmekte olan bir İngiliz gemisi tarafından kurtarılan kazazede (Abasolas) vapurunun kaptanı, gemisinin bir denizaltı gemisi tarafından torpillendiğini ve mürettebattan 17 kişinin telef olduğunu söylemiştir.

Bir İspanyol gemisi limanımızda kaldı
Rusyadan gelerek İspanyaya gitmekte olan Varlant adlı İspanyol gemisi, Akdenizdeki son hâdiseler dolayısıyla hareketini tehir etmiş ve Kabataş açıklarında demirlemiştir.

Telefon muhaberatı dün öğledenberi kesilmiştir.

Siyaset ALEMİNDE

• İngiltere ve İtalyaya göre: Akdeniz telâkkisi

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Akdeniz, İtalyanın iddia ettiği gibi İngiliz imparatorluğu için ana vatani Hindistana bağlayan bir kısa yol mudur? Yoksa, İngilizlerin inadla müdafaa ettikleri noktai nazara göre bir hayat damarı mıdır? Bugün bu iki devleti, her gün bir parça daha silâhlı bir ihtilâfa yaklaştıran, sadece bu husustaki görüş farkından ibarettir. İngiliz imparatorluğu, bu denize bir hayat damarı gözüle baktığı zaman, ona bir ticaret yolu olduğu kadar bir büyük askerî müvassala vasıtası ve vaz geçilemeyen bir deniz üssü ehemmiyeti atfetmektedir. Aynı denizi sularile yıkanan İtalya için, bu deniz her şeydir. Son zamana kadar İngiliz siyasetine uygun bir istikamet takip eden İtalya, kendisi için her şey olan bu denizi benimsemek istediği, ona kendi malı gözüle bakmaya başladığı gün, İngiltere ile göz göze gelmiştir. İlk karşılaşma İngilterenin ric'ati, İtalyanın da Habesistana yerleşmesi nihayet bulmuştur. Fakat devanın bu suretle hitama erdiğini sanmak hatadır. Çünkü ric'atte devam İngilterenin asırlardanberi takip edegeldiği âlemşümül cihan siyasetine veda etmek demek olacağı için, asıl hazırlanma devresi ondan sonra başlamıştır. İtalyanın, denizaltı ve hava filolarile mütemadiyen cihazlanmakta olması, bu hazırlığın nezaketine ve ehemmiyetine bir delildir. Bir kaç aya kadar İtalyan denizaltı gemilerinin sayısı yüzü bulacağı gibi İtalyan hava kuvvetlerinin ağırlık merkezi Po vadisinden Akdenize intikal etmektedir. Böylece, İtalyanın İngiltereye karşı Akdenizi tahammül edilmez bir mevzi haline koymaya çalıştığı gün gibi aşikârdır. Beş İtalya fırkasile Sicilya adasında yapılmakta olan İtalyan manevraları, İtalyanın İngilterenin şarkı Akdenize doğru ilerlemesine mâni olacak üç muhtelif taarruz ve müdafaa kademesinin tecrübesini tamamlamaktadır ki bunlar:

1 — Pantellarya adasının inzimamile Sicilya kanalı;

2 — Sicilya ile Trablus arasından geçen Siraküze - Trablus hattı;

3 — Libya ile on iki ada arasından geçen Leros - Tobruk hattıdır.

İtalyan askerî hazırlıklarının bu şekilde inkişafının İngiltere için ne büyük bir tehlike teşkil ettiği şüpheden varestedir. Fakat yirmi beş hazıranda, Avam kamarasında şu sözleri söyleyen hariciye nazırı Eden lâkurduları da yabana atılacak şey değillerdir:

«Hayati mahiyeti haiz İngiliz menfaatleri mevzuu bahsolduğu zaman, daima ric'at etmiye ve baş eğmiye mecbur olmadığımız İngiltere düşünmektedir.»

Kavranması güç alângie bir söz amma anlaşılmiyacak kadar fazla çetrefil bir cümle de değildir. — Selim Ragıp Emeç

Akdenizde torpil Ve top sesleri

(Baş tarafı 2 inci sahifede)

diaların mahiyetlerini açıkça gösteriyor. Biz sularımızda bu nevi teklifsizlikleri ve gerek bizim ve gerek dünyanın huzur ve sükununu ihlâl edebilecek hâdiseleri görmeğe taraftar değiliz. Akdenizde ve bizim sahillerimize yakın yerlerde patlayan torpil ve top sesleri bizim kulaklarımızı rahatsız edecek şeylerdir. Biz top ve torpil sesi değil, sulh sesi ve saadet neşesi isteriz. Bundan dolayı, eminiz ki hükümetimiz, tekrerrür etmesi muhtemel olan bu nevi hâdiselerin bizim rahatımızı bozmaması için lâzım gelen bütün tedbirleri alacaktır. Türkiye dünyada sulh ve sükunun, milletler arasında hak ve adaletin hüküm sürmesini istiyen bir memleketidir. Bu bakımdan, herhangi bir sürpriz karşısında kalmamak için elbet lâzım gelen şeyleri yapacaktır. Muhittin Birgen

Almanyanın istikrazı

Berlin 17 (A.A.) — Alman hükümeti, 700 milyon mark kıymetinde yeni bir konsolidasyon istikrazının tahvillerini piyasaya çıkarmaktadır. Tahviller nihayet 15 sene içinde ödenecektir.

İspanyol âsi saflarında isyan başgösterdi

Nasyonalistler bir şehri zaptettiklerini, Cumhuriyetçiler ise şehrin ellerinde bulunduğunu iddia ediyorlar

Madrid 17 (A.A.) — General Miaja, dün 14 üncü fırkaya Cumhuriyet bayrağını tevdi etmiştir. Fırkanın şefi, maruf anarşist Mera, bu münasebetle bir nutuk söylemiştir. Mera, anarşistlerin enternasyonalist jimakla beraber bu harpte nasyonalist bir tarzı hareket itihaz etmeğe karar vermiş olduklarını ve ecebi müdahalesinin harbi bir istiklâl harbi şekline sokmuş olduğunu tebarüz ettirmiştir.

Bilbao 17 (A.A.) — Nasyonalistler Barello, Chirco, Arroya kasabalarını ve Santander'in 55 kilometre cenubun-

Filistinde üç Arap katledildi

Kudüs 17 (A.A.) — Taarruz vak'aları devam etmektedir. Tulkerim'de arazi sahiplerinden ve eşraftan bir Arap sokakta öldürülmüştür.

Beisan'da polise yardım eden bir Arap katledilmiş, diğer bir mahalde de başka bir Arap öldürülmüştür.

Fransanın notası
Paris 17 (A.A.) — Salâhiyettar mahkeller, Fransa tarafından Filistinin takdim plânı hakkında İngiliz kabinesine tevdi edilen notaya dair bir ecebi gazetesinde çıkan haberleri tavih etmekte ve notanın hiç bir veçhile protesto mahiyetinde olmadığını tasrih etmektedirler.

Notanın metni hakkında diplomatik mahkeller, Fransız hükümetinin yanısıra bulunan Suriyede mandatar bir devlet sifatiyle umumi menfaatlerini, şarkta İslâm ve Arap âleminde ve şimali Afrikadaki vaziyetlerini tebarüz ettirdiğini söylemekle iktifa etmektedirler.

İlk incir mahsulü

İzmir, 17 (Hususi) — İlk incir mahsulü akşam merasimle Aydıncan şehrinde gelmiştir.

İzmir adliye dairesi önünde bir adam yaralandı

İzmir, 17 (Hususi) — Bu sabah muhakeme edilmek üzere jandarmaya muhafazasında getirilen suçlulardan Süleyman adliye dairesine gireceği sırada Ömer isminde biri cebinde sakladığı taban çayı çekerek Süleymanın üzerine ateş etmiş, suçluyu omuzundan yaralamıştır. Mütevaciz derhal yakalanmıştır.

Süleyman 6 ay evvel Ömeri yaralayarak meflûç kalmasına sebebiyet vermiştir. Süleyman hakkında karar bugün Ağırcezaza verilecektir. Hâdise intikam saikasıyla yapılmıştır.

Eski hâdisenin muhakemesine öğleden sonra Ağırcezaza devam edildi ve Süleyman 9 ay hapse mahkûm edilmiştir.

İrakta asayiş İade edildi

Londra 17 (Hususi) — Irak erkânıharbiye reisi general Bekir Sıtkının katlin-den sonra Musulda bir isyan hareketinin baş göstermiş olduğu ve bu havalide iki gün örfi idare ilan edildiği anlaşılmıştır.

Hâdise şöyle olmuştur: Hükümet, Musul askerî kumandanından Bekir Sıtkının katle alâkadar olduğu iddiası ile bazı zabıtların tahkikat için Bağdada gönderilmesini istemiştir. Kumandan, böyle bir hareketin asker arasında isyan doğuracağını ileri sürerek, hükümetin talebini reddetmiş ve Musuldaki hükümet dairelerini işgal altına almıştır.

Fakat, başvekil Hikmet Süleyman Paşanın istifasından ve yeni kabinenin teşekkülünden sonra asayiş teessüs etmiş ve askerî işgal altında bulunan hükümet daireleri tahliye edilmiştir.

Dördüncü defa olarak iktidar mevkiine gelen yeni başvekil Cemil Al-Midfai, harbiye nazırlığını da deruhte etmiştir. Şimdi bütün Irakta asayiş hükümler madur.

Kudüs 17 (A.A.) — Röyter muhabiri bildiriyor:

Irak ordusunda ciddi karışıklıklar çıktığı hakkında burada teyit olunmiyan kuvvetli şayialar deveran etmektedir.

İzmirde oteller doldu

İzmir, 17 (Hususi) — Fuarın açılma günü yaklaştıkça İzmirde etraftan akın artmaktadır. Trenler çok kalabalıktır. Birinci ve ikinci sınıf oteller dolmuştur.

Oteller, gazinolar fuar komitesi tarafından kontrol edilmektedir. Fuar günleri ecebi seyyahlarını hâmil muhtelif vapurlar limanımıza geleceklerdir.

İktisat Vekili İzmirde

İzmir, 17 (Hususi) — İktisat Vekili fuarı açmak için Çeşmeden İzmir harekete etmiştir. Perşembe günü üzümlüncir piyasasının açılmasında bulunacaktır.

Vekil burada bulunduğu müddetçe vapur navlunlarıyla de alâkadar olacaktır.

Kimsesiz çocuklara yardım

Ankara 17 (A.A.) — Çocuk Esirgeme kurumu genel merkezi tarafından 1/8/1937 tarihinden 16/8/1937 tarihine kadar 15 gün zarfında 2714 çocuğa yardım edilmiştir.

Keyif verici zehirlerle mücadele şiddetlendirildi

Dün muhtelif zehir kaçakçıları ve kadınlı erkekli zehir müptelâları yakalandılar, haklarında takibat yapılıyor

Gümrük ve emniyet kaçakçılık büroları memurları kaçakçılar ve keyif verici maddeleri kullananlarla mücadeleyi şiddetlendirmiş, son iki gün içerisinde elliden fazla keyif verici maddede satan ve kullananı yakalamıştır. Bu husustaki mücadele ve faaliyet devam etmektedir. Dün gece ve bugün de daha bir çok kişilerin yakalanmaları beklenmektedir.

Beyoğlunda, Kalyoncuda, Hüseyin-ağa mahallesinde Kadın çıkmazı sokağında 5 numaralı büyük bir evde toplanarak eroin çekildiğini ve morfin yapıldığını haber alan büro memurları, evvelki akşam muhtelif kıyafetlere girerek evin civarını sarmışlar ve tarassuda başlamışlardır. Tarassut esnasında, bu eve, kadınlı erkekli şüpheli bazı kimselerin girdikleri görülmüş, biraz sonra, ev basılmıştır. Ev basıldığı sırada, evi işleten Niyazinin memurlara silâhla karşı koymak istediği görülmüş, bıçağı elinden alınmıştır.

Yapılan araştırmada, yakalananların üstünde ve muhtelif yerlerde 40 gramdan fazla eroin bulunmuş, eroin sarmağa mahsus kâğıtlar, atıldıkları helâda bulunarak çıkarılmıştır. Bu evde, Leman, Sabahat, Naciye, Mürvet ve Kadriye isiminde beş kadınla Ali Rıza, Necati, Recep, Niyazi, Kemal, Keenan, Yaşar, Leon ve Stefo isiminde on dört kişi bulunmuştur.

Bunlardan başka, şehrin muhtelif

semtlerinde de esrar ve eroin satan ve kaçırın bazı kimseler yakalanmışlardır.

Zeyrekte, Zeyrek yokuşunda 227 numaralı kahvede Yüzüksük namile maruf sabıkalı Kâmil ile babası Mahmutun ve ortağı Muharrem'in eroin satışları haber alınmış, yapılan aramada üzerlerinde bir gram eroin bulunmuştur. Kâmilin üzerinde bir tabancayla bir de sustalı çakı, evinde yapılan araştırmada da bir tabanca bulunmuştur.

Yalova'da İbrahim oğlu Ahmet, Yalova vapurunda 250 gram esrarla yakalanmış, mahallî mahkemeye verilmiştir.

Beyazıtta Bakırcılarda 6 numaralı evin alt katında bir odada oturan Arap Pakizenin eroin satışı ve kullandığı haber alınmış, bir paket eroinle yakalanmıştır.

Tavukpazarında seyyar fındıkcı Ali, bir paket eroinle yakalanmıştır.

Atik Alipaşa camii sokağında 14 numaralı evde sabıkalı eroin satıcısı Arap Sait, 12 paket eroinle yakalanmıştır.

Yenişehirde meşhur sabıkalı eroin satıcısı Andonun evi de basılmış, 100 gram kadar eroin bulunmuştur.

Bütün bunlardan başka da 27 kişilik bir kabile yakalanmış, tahkikatın genişletilmesine başlanmıştır.

Yakalananlar, bugün, tahkikat bitirse mahkemeye verileceklerdir.

Tifo mücadelesi için bir program hazırlanıyor

On beş gündüzenberi tifo vak'aları her gün aynı miktarda tesbit edilmektedir. Hergün teşhis edilen vak'aların yekünü 5 - 6 - 7 arasında oynamaktadır. Dün de son 24 saat zarfında meydana çıkarılan tifo vak'alarının sayısı 5 dir. Halk, tifo vak'aları azaldı diye aşılama işini hafifletmiştir.

Dün birinci aşılama yaptırılanların sayısı 1300, ikinci aşılama yaptırılanların sayısı 1449 dur.

Tifo vak'alarının başladığı haziran başındanberi düne kadar, yani iki buçuk aylık müddet zarfında İstanbul vilâyeti sınırları dahilinde tesbit edilen tifo vak'alarının sayısı verilen istatistiklere göre 800 den fazladır. Alâkadarlardan topladığımız malûmata göre tifo vak'aları ancak mevsim dolayısıyla eylül ayı içinde yok denecek kadar azalabilecektir.

Tifo vak'alarına bu sene İstanbul'dan gayri vilâyetlerde de hissolunacak derecede tesadüf edilmiştir. Sıhhiye Vekâleti önümüzdeki sene için yani bilhassa haziran, Temmuz, Ağustos aylarında yapılacak tifo mücadelesine ait bir program hazırlıyacak ve bu sene olduğu gibi tifo salgınına meydan verilmeyecektir.

Sıhhiye Vekâleti hıfzıssıhha dairesi müdürü ve hıfzıssıhha baş mütehasssısı İstanbul'da tifo ile yapılacak mücadeleye dair bir rapor hazırlamışlardır. Bundan sonra İstanbul'da yapılacak tifo mücadelesinde bu rapordan istifade edilecektir.

Yemişler camekânda satılacak
Soyulmadan yenen yemişler tükânlarda camekânlar içinde bulundurulacaktır. Keyfiyetten belediye şubeleri haberdar edilmiştir.

Kibrit fabrikasında yangın çıktı

Kumkapıda da iki ev yandı

Dün saat on ikide, Büyükdere kibritfabrikası bahçesindeki kibrit çöpü stoku tutuşmuş, bir kısmı yandıktan sonra fabrika ameliyesi tarafından söndürülmüştür. Yangının nasıl çıktığı tahkik edilmektedir.

Dün, Kumkapıda Behram çavuş mahallesinde Eskimanın sahip ve Araksunun kiracı bulunduğu evin dördüncü katından yangın çıkmış, yangın yangın daki eve de sirayet ettiği sırada, yetişen itfaiye tarafından söndürülmüştür. Her iki evin de birer katları yanmıştır.

Evlenme töreni

Mütekait miralay Ruşeni Âlinin kızı Müzeyyenle müteahhid ve tüccar Suadın evlenme törenleri Cumartesi akşamları Tokatlıyan salonlarında büyük Önderin ve Bayan Âfet, Sabiha Gökçen, Saracoğlu Şükrü, Cevad Abbas, Recep Zühtü, Ruşen Eşref, Falih Rıfki, Polis müdürü, Kavalalı İsmail Hakkı, ve bir çok yüksek zevatın huzurlarile yapılmıştır. Yeni evlilere saadetler dileriz.

DOĞUM

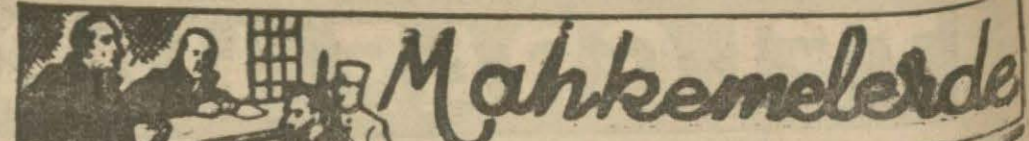
Kozluda genç Maden Mühendislerimizden Niyazi Durusunun iki gün evvel bir erkek çocuğu dünyaya gelmiştir. Nevzadın kudumunu tebrik ve uzun ömürlü olmasını dileriz.

HALK OPERETİ

Bu akşam Heybellide plâj gazinosunda ENAYİLER

19 Ağustos Perşembe akşamı Festival gecesi

Taksim bahçesinde Zozo Dalmasın iştirakile HALİME

Hamallar kâtibini öldüren Yusufun muhakemesi

Suçlu, "Onu ben vurmam, elimden alınan ekmeğimi vurdu, ben şuurumu kaybetmişim, diyor

Bir müddet evvel Yemişte, eski bir kin yüzünden, hamallar kâtibi Hüseyini öldürmekten suçlu Yusuf oğlu Yusuf Karabatağın duruşmasına, Ağırceza mahkemesinde dün başlanılmıştır.

Yusuf kendisini işten çıkaran Hüseyine karşı muğber olarak bir sabah pus kurmak suretile, vazifesi başına giden hamallar kâtibinin önüne çıkmış, çıkarıldığı bıçakla bir kaç yerinden yaralamıştır. Yaraları çok ağır olan Hüseyin kaldırıldığı Cerrahpaşa hastanesinde bilâhare ölmüştü.

Dün yapılan duruşmada katil Yusuf hâdiseyi şöyle anlatmıştır:

— Hüseyin beni işten çıkartmıştı. Halbuki, ben ekmeğimi paramı yüzden kazanıyordum. Tam 11 ay boşa geçdim. Bu müddet zarfında müteaddit defalar kendisine müracaat ettim. Yalvardım, yakardım, fakat daima menfi cevap aldim. Bütün bu ricalarımı aldırış bile etmedi. Son defa, bir sabah Tahtakalede birbirimize rastladık. Gene yanına yak-

İstanbul ikinci Noterliği lâğvedildi

Bazı evrak ve resmî kayıtlar üzerinde tahriyat yapmak iddiasıyla hakkında tahkikat yapılan İstanbul ikinci noteri Hasan Ark, ve kâtibi Ruşen Eşref Sultanahmet 1 inci sulh ceza mahkemesinde yapılan sorguları neticesinde, tevkif edilmişlerdir.

Dün Adliye Vekâletinden, müddeimumilîge İstanbul ikinci noterliğinin lâğvedildiği bildirilmiştir.

İkinci noterliğe ait muamelât İstanbul altıncı noterliğine devredilecektir.

Haliçteki kazayı yapan kaptan adliye verildi

Evvelki gün Haliçte feci bir kaza olduğunu, bir motörün bir sandala çarparak, parçalandığını, sandalda bulunan üç kişiden birinin öldüğünü yazmıştık.

Hâdiseye müddeimumumi muavinlerinden Kemal Tan el koymuştur. Yapılan tahkikata nazaran, vak'a şöyle olmuştur: Emin kaptanın idaresinde Silivriye bağlı, 12 tonluk «Tecdüdü Bahrî» isimli motör, yükünün bir kısmını hâle bıraktıktan sonra, 8,5 ton buğday yüklü olarak Ayvansaraya giderken, karşısına motörlü bir sandal çıkmıştır. Kaptan birdenbire manevra yapamamış ve motör bütün şiddetle sandala çarpmıştır. Sandalın sol omurgasından parçalanarak, derhal batması üzerine içindekiler denize dökülmüşlerdir. Kazazedelerden ikisi kur tarıldığı halde, sandalın sahibi Dimitri Zahariyadis suların arasında kaybolmuştur. Dimitrinin cesedi bütün araştırmalara rağmen, henüz bulunamamıştır.

Emin kaptan dün adliye sevk edilerek, 4 üncü sorgu hâkimliğine verilmiştir.

laşarak, kendisine beni yeniden işe almam için, uzun uzun rica ettim. Benim bu halim karşısında ne cevap verdiğinizi?.. «Dur bakalım dedi, senin ha sürüneceksin de..»

İşte, aldığım bu cevaptan sonra, şuurumu kaybettim...

Bundan sonra, âme şahitleri dinlenmişlerdir:

Bazı şahitlerin söylediklerinin, eski ifadelerine uymadığı görülmüştür. Hâdisenin son safhasına yetişen ve vak'ayı yakından gören şahit Ali de, şunları anlatmıştır:

— Yolda giderken, ileride iki adamın boğuştuğunu gördüm.. Vak'a mahalline yetiştiğim sırada, Yusuf Hüseyin bıçağıyla, son darbeyi indiriyordu.

Bunun üzerine suçlu Yusuf, Ali'nin söylediklerine karşı şu cevabı vermiştir:

— Onu ben vurmam.. Onu vuran ekmeğimdir.

Duruşma diğer şahitlerin dinlenmesi için, başka bir güne bırakılmıştır.

İnebolu kereste Kaçakçılığı davası

Kastamonu (Hususi) — Kastamonu havalisi ormanlarının yegâne ihracat mekezi olan İneboluda zaman zaman meydana çıkan kereste kaçakçılığının menfi hakkında orman umum müdürlüğü tarafından alınan tedbir çok faydalı neticeler vermiştir. Kereste nakliyatında kullanılan motörlerin hamuleleri sekse veya yüz ton gösterilerek 150-200 ton kereste tahmil edilmekte ve bu suretle bir çok kaçak kereste sevkiyatına imiş. İnebolu liman riyasetinin sıkı kontrolü neticesinde artık bu gibi kaçakçılığa da imkân bırakılmamıştır.

Orman müfettişi umumisi tarafından yapılan tahkikat sonunda meydana çıkarılan vâsi suistimalâtın dolayı İnebolunun maruf kereste ve ihracat tacirlerinden Kaba Ali oğlu Mehmet Hamdi ve Muhacirzade Mehmet Göçemen, Çolak oğlu Refik ve saire ile Kastamonu orman muamelât memuru Şakir hakkındaki muhakemeye ağır ceza mahkemesinde başlanılmıştır. Mahkemede suçlulardan yalnız Ali Yazıcıoğlu, Ali Faik ve Hacı Mehmet yoktu. İstanbul'dan çektikleri telgraflarla hastalıklarını bildiriyorlardı. Suçlu avukatı İzzet, hazine avukatı Hamdi mahkemede yerlerini aldılar. Heyet Nuri'nin riyasetinde Saadet ve Fehmiden teşekkül etmiştir. Suçluların sorguları yapıldıktan sonra muhakeme orman tevkif kereleri üzerinde yapılan suistimalât sahtekârlıkla verilen raporların ve evrakın tetkiki için 17 eylül tarihine talimat olundu.

Suçlulardan Şakir Türk ceza kantınından 389 ve 342 nci, diğerleri de 346 nci maddelerle mahkemeye sevk edilmiş bulunmaktadırlar.

Balkan Festivali hey'etleri dün gelmeğe başladılar

Rumen festival heyet

Festival için gelen ecnebi güreşçiler

Balkan festivaline iştirak etmek üzere 6 sı kadın olmak üzere 26 kişilik Romen hey'eti dün şehrimize gelmiştir. Yunan hey'eti bu sabah, Yugoslavya ve Bulgar hey'etleri de yarın geleceklerdir. Finlandiya beynelmîlel Greko Romen ve serbest güreşçilerinden Kerkeinen, Nisturn ve Nordading cumartesi, çarşamba ve perşembe günleri güreşçilerimizle güreşmek üzere dün

şehrimize muvasalat etmişler, sporcular tarafından karşılanmışlardır.

Halk bilgisi sergisi açılıyor

Eminönü Halkevi yakında bir halk bilgisi sergisi açmaya karar vermiştir. Bu husustaki hazırlıklara ve eserlerin tasnifine başlanmıştır.

Sergide Türklerde halk bilgisine dair yazılan bütün eserler teşhir edilecektir.

Eskişehir cer atölyesi tevsî edilecek

Eskişehir (Hususi) — Hükümetimizin (memleketi çelik ağlarla örmek) hususunda güttüğü siyaset gün geçtikçe yeni bir hız alıyor.

Gerek iktisadi hayat noktasından ve gerekse memleketin müdafaası bakımından çok mühim olan bu siyaset şimdi de Demiryollarına ait bütün işlerimizin Türk işçileri elile yapılması merhalesine akıp gitmektedir.

Nafia Vekilimiz Ali Çetinkaya Avrupa demiryollarına aid tetkikatta bulunurken diğer taraftan Vekâlet siyasi müsteşarının, Devlet Demiryolları Umum Müdürü ve alâkadar müdürlerle birlikte, Eskişehir gelerek demiryollarımızın yol ve cer atölyelerini teftişte bulunmaları alınacak tedbirlerin başlangıcı addedilmektedir.

Elde mevcut vesait ve tezgâhlara göre şimdiye kadar büyük işler başarmış olan yol atölyesinin ihtiyaçlarını yerine tesbit eden müsteşar, verilen izahatı da dinledikten sonra:

(Sivas atölyesini yapmak bizim için

Orman müdürü Beraet etti

Bursa, Bilecik orman direktörü Zühü ve sabık iskân daktilosu Nerimanın cereyan eden muhakemeleri beraatle neticelenmiştir. Orman direktörü Zühü hakkında ki isnadın müretteb olduğu, müdürün gayri ahlakî hiç bir harekette bulunmadığı, evinde gramofon çalıp dansetmekten ibaret ka-

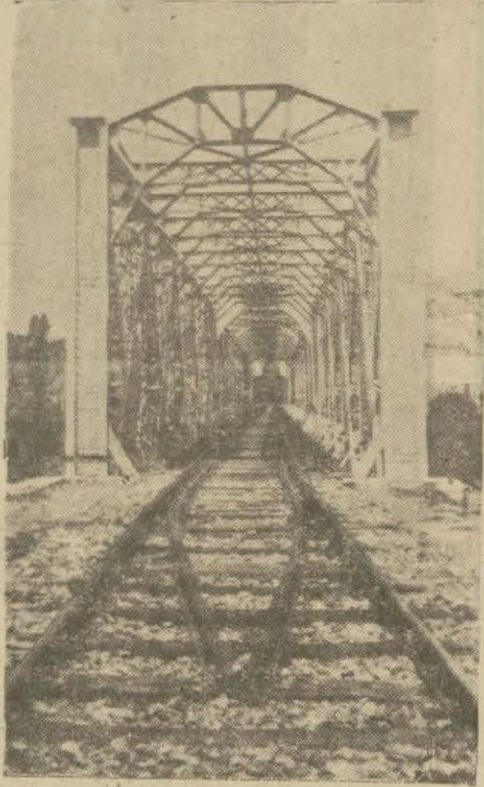

Bursa Bilecik orman müdürü Zühü

lan tamamen ailevi mahiyette bir toplantının kim bilir nasıl bir düşünceyle bambaşka bir manada tefsir ve toplantıda bile bulunmuş gibi gösterildiği toplantıda mevcutmuş gibi gösterildiği anlaşılabilir, mahkeme, gerek müdürün, gerek daktilo Nerimanın bu isnadlarla şaibedar olmadıklarına ve beraatlerine karar vermiştir. Mahkemenin bu kararını memnuniyetle kaydediyoruz.

Dört yolda bir Ceset bulundu

Dört yolun Kuzuculu köyü civarında hüviyeti henüz tesbit edilemeyen beyaz elbiseli, orta yaşlı ve orta boylu bir cesed ölü olarak bulunmuştur. Vaziyet, köylüler tarafından derhal zabıtaya ve adliyeye bildirilmiş ve tahkikata başlanmıştır.

Eskişehir Cer atölyesinin yaptığı demir köprülerden biri

nasil bir zaruret halinde ise bu kurulu teşkilâtı da tevsî etmek o derece elzemdir.)

Şeklinde beyanatta bulunmuş ve Ankara garına ait markizin montajında, mu kaveleye bir madde ilâvesiyle, yol atölyesi perçinci ustalarının da çalışmalarını temin edeceklerini söylemiştir.

936 senesine kadar demir köprüler atölyesi namını taşıyan bugünkü yol atölyesi halen aşağıda sıraladığımız işleri yapmaktadır:

A) Demiryolları şebekesi üzerinde bulunan bil'umum köprülerin bakımı, köprü traverslerinin tebdili, kontray işleri.

B) 20 metreye kadar açıklıkta olan köprülerin yeniden inşası, takviyesi ve tebdili.

C) Şebeke üzerinde şirketler, müteahhitler tarafından kurulmakta olan büyük demir köprüler ve demir inşaatında soğuk demir ve perçin işlerinin kontrolü.

D) İstasyonlarda su tesisatı, döner köprü ve vagon kantarlarının kurulması, yol makasları ve emniyet tesisatı, bariyerler, limanlardaki estekatlar gibi bakımı ve kurulması yol atölyesi işçi ve yol atölyesi işçi ve ustalarının ihtisası dahilinde bulunan işler.

F) Devlet Demiryolları devair ve servislerinde kullanılmakta olan alât ve edevat için demirbaş eşya ve mobilyaların bakımı ve mağazalar hesabına yenilerinin imali.

Halen bu işlerle uğraşan yol atölyesi teşkilâtı tevsî edildikten ve Sivas atölyesi de kurulduktan sonra demiryollarımıza aid bütün işler Türk işçisi elile yapılacaktır.

Yakup Şenkul

Trakya'da hafriyat

Bulunan mezarın mahiyeti gittikçe ehemmiyet kesbediyor

Lüleburgaz, 17 (Hususi) — Türk Tarih Kurumu tarafından Lüleburgazda, Umurca Höyüklerinde arkeoloğ Arif Müfidin başkanlığı altında yapılan kazılarda bulunan ikinci ve çok mühim mezarın mahiyeti gittikçe ehemmiyet almaktadır.

Bu mezar da, milâddan evvel, ikinci asra ve Romalılar devrine aittir. İçinde büyük değerde tarihî eşya bulunmuştur.

Aynı on dokuzunda Atatürkün kazı sahasına teşrifleri umulmaktadır. Kendilerinin ziyaretlerini müteakib heyet, on dokuz ağustosda Edirneye dönecektir.

Bitliste Halkevinin temeli merasimle atıldı

Bitliste Halkevinin temel atma töreni

Bitlis (Hususi) — En tatlı cinsinden de olsa bir bahsin bir buçuk yıl uzaması can sıkır elbette. Halkevi kurağı böyle olmuştur. Tam bir buçuk yıl projeler yapılmış, raporlar hazırlanmış, mütalealar yürütülmüş, yer hakkında şifahi ve tahriri münakaşalar olmuş, her şey olmuş, bitmiş, fakat filyat vukua gelmemiştir. Nihayet çok şükür, ilk hareket zahir oldu.

Halkevinin de idare etmekte olan vali o gün vilâyet işleriyle pek meşgul bulunuyordu. Muhakkak, yalnız bu sebepten dolayı temel atma töreni için lüzumu kadar hazırlık yapılamamış, icab edenlere, huzurları lâzım gelenler davetiyeler yetiştirilememiştir. Buna rağmen tören yerinde göz dolduracak kadar kalabalık göze çarpıyordu.

Halkevi kurağı aziz cumhuriyetin, Bitliste, toprak, kireç ve taştan ibaret, mad-

de halinde ilk eseri, Bitlisliyle ilk hediyesi olacaktı. Mahiyeti bu olan bir esere aid törenin de bütün halkın alâkasını çekeceği muhakkaktı. Davetsiz vücuda gelen kalabalığın vesâiki bu idi. Halk, kendisine aid bir ilim, fikir, sıhhat ve medeniyet müessesesinin devlet merkezinden yapılan para yardımile ve devlet memurlarının elile yapılmakta oluşunu şüelleri gözlerinde parlayan iç memnuniyetlerle seyrediyordu. Kibar vakarile ayakta duran valinin sağını, solunu çevrelemiş, doldurmuş olanların simasında hep bu, deruni hoşnudluğun eserleri görülüyordu.

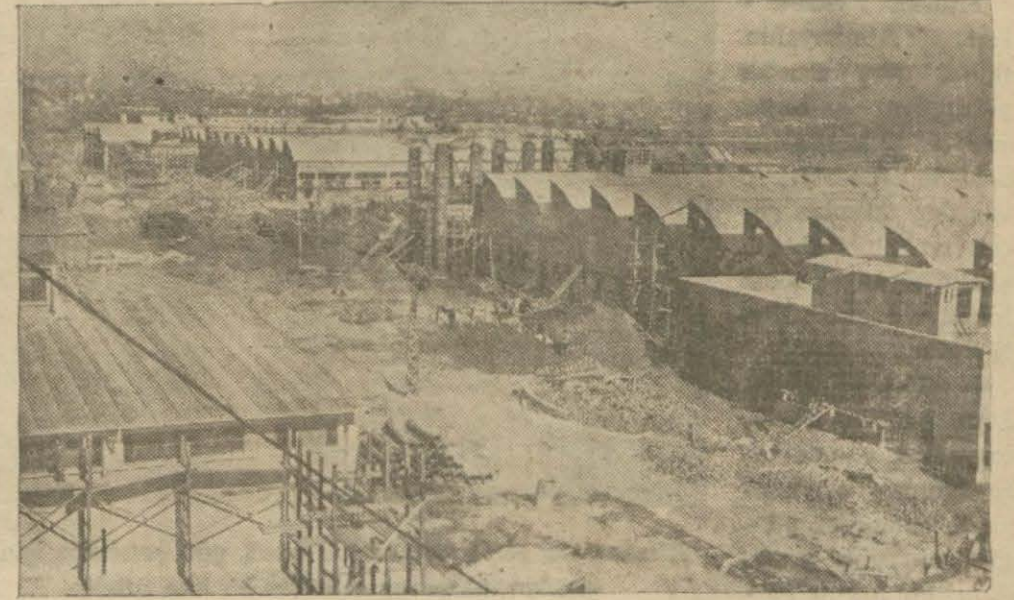
Törenlerde, törenin mahiyetine göre iradı mütad olan hutbeyi, burada, kazılan temellerden birikmiş olan toprak yığınları üstünde, manalı jestlerle Memleket hastanesi başhekimisi doktor operatör Sadık Akkoyunlu irad etti. Tesisatın umumî gayesine aid izahatı da başkan vekili, ortamektep müdürü Hakkı Arıca verdi. İki de hitabe ve nutuklarını heyecanlı söylediler, alkışlandılar. sonra derhal vali:

«İşe başlama şerefi de bana kaldı» tevazuile başlayıp biten nutkunu söyleyerek temele atıldı. lâtfeyi sevenlerin: — Gözümüz kaldı!

Demelerine rağmen, madeni mahfaza içine yerleştirilmiş cam kutu içindeki paraları elile, temelin en çukur yerine koydu, üzerine, etrafın yardunile ağır bir taş oturttu ve bir mala çamur alarak taşın etrafını sıvadı. Her hareketi karşılayan alkışlarla tören de böylece bitmiş oldu. Bayramlardan biri bu. Diğerlerini de yazacağız.

Şaşılacak bir sür'atle ilerleyen inşaatın, böyle devam ederse, kısa bir zamanda biteceği muhakkaktır. Bunun şükürünü, işi üzerine almış olanlara borçlanacağız. Borcumuzun edası çaresi de evin manevî varlığına candan bağlılık göstererek tesisinden beklenen ulvî gayenin husulünü kolaylaştırmaktır. Fazıl Bitlislilerin bu aşikâr inceliği, sezmede geç kalmıyacaklarını pek haklı olarak ümid ediyoruz. — Tok

Yurdda imar faaliyeti

Nazillinin inkişafında âmül olan mensucat fabrikası

Nazilli (Hususi) — Kasaba her gün biraz daha büyümektedir. Mensucat fabri-

kasının kuruluşu kasabasının inkişafında bilhassa âmül olmuştur. Kasaba inkişaf ettikçe ihtiyaçları da tebarüz etmekte ve bu ihtiyaçların önlenmesi için çalışılmaktadır. Dağınık bir vaziyette bulunan hükümet dairelerinin bir araya toplanması için yeni bir hükümet konağı yaptırılması kararlaştırılmıştır. Bunun için 30 bin lira harcanacaktır.

Dört ay evvel inşasına başlanan ve 44 bin liraya ihale edilen cezaevi de ikmal edilmek üzere. Yeni bina 105 kişi istiap edebilecektir. İyi bir islah evi olan burada atölyeler, yemek salonları, mutfak, doktor ve konuşma odaları vardır. Çocuklar ve kadınlar için de hücreler hazırlanmıştır.

Alaçamda yeni yollar ve binalar yapılıyor

Alaçam'dan yazılıyor: Bafra kazasına bağlı bulunan Alaçam nahiyesi yetiştirildiği nefis tütünlere tanınmıştır. Nahiye umranı yolunda atılan adımlar ilk bakışta göze çarpmaktadır. Nahiye çevresindeki yollar tamir edilmektedir. Pazar yeri genişletilmiş ve yeniden bir çok binalar yapılmıştır. Bu gidile nahiye yakın bir âtide kazaya çevrilmesi muhakkak sayılmaktadır.

Erganide imar faaliyeti

Ergani (Hususi) — Kurum ve bakır gibi iki mühim ve zengin madenin Erganide faaliyete geçmesi kazamızın yüzünü güldürmüştür. Şimdilik bakır madeninin toprakları kaldırılmaktadır. Kaymakam Kiper Erganinin imarı için çok çalışmaktadır.

Kaleciğe su getiriliyor

Kalecik (Hususi) — Şimdiye kadar hiç bakımılmayan Kalecik kazası, yeai belediye reisi Ali Kalacın ve kaymakam Ragıbın himmetleriyle imara kavuşmaktadır. Cumhuriyet meydanında yapılan Gazi büstü, park, gazino, kale yolu bu umran eserlerindedir.

Bol ve güzel bir suyun demir borularla ve fennî şartlar dahilinde kasabaya getirilmesine de çalışılmaktadır. Bu hususta proje tamamlanmıştır.

Çankırıda yol işlerine ehemmiyet veriliyor

Çankırıda yazılıyor: Burada yapılacak imar işlerine aid bir program hazırlanmıştır. Bir ay sonra tatbik sahasına girecek olan bu program köy ve şehir işleri olmak üzere iki kısma ayrılmıştır.

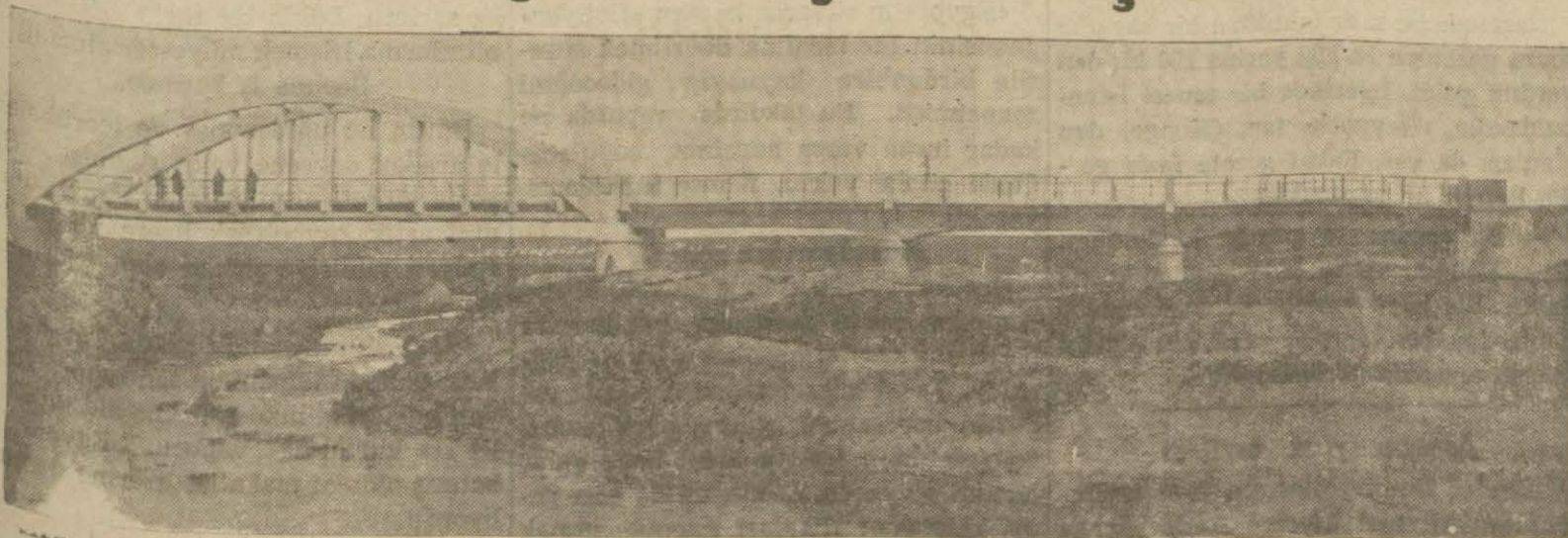
Köy yolları ve kasaba dâhilindeki yollar tamir edilecek ve Çankırı-İskilip yolu yeniden yapılacaktır. Kastamonu ve Ankara yollarında da noksanlar ikmal edilecektir. Vilâyetin komşu memleketlerle olan iktisadi münasebetlerini kuvvetlendirmek maksadile vali H. Uzgören yol işlerine çok ehemmiyet vermektedir.

Vilâyete bağlı köylerin bekcilerine yeni elbiseleri dağıtılmış ve teçizatları ikmal edilmiştir. Yeni kıyafet ve silâhlarla 132 beki önlendire Halkevi bandosu olduğu halde şehirde dolmuşlardır. Bekçiler köylerine dağılmışlardır.

11 yıldır aranan Bir katil yakalandı

Fekinin Kodos köyünde Mehmet Kızıl Arslan isminde birisini kurşunla öldürüp kaçan ve on bir sene halî firarda bulunan aynı köyden Molla Ahmet oğlu Rıza adında birisi, yaylada uyunken Mansurlu karakol kumandanı tarafından yakalanmıştır. Rıza adliyeye teslim edilmiştir.

Trakya'da yol inşaatı

Edirne (Hususi) — İki senedenberi inşasına devam edilmekte olan Edirne - İstanbul arasındaki şosenin bir kaç aya kadar ikmalî kuvveyi karibeye gelmiştir.

Bu yol üzerinde ve Lüleburgaz - İstanbul arasında köprüler ile şose aksamının inşaatı sona ermiş ve bir çok kısımlara asfalt dökülmüştür. Yolun bitirilen kısmı seyirüsefere açılmıştır.

Silivri - İstanbul arasında inşaat tamamlanmıştır. Sim-

diki halde Çorlu - Silivri ve Çorlu Lüleburgaz arasında inşaat temerküz etmiş bulunmaktadır. Bu şosenin Lüleburgaz - İstanbul arası tamamlandıktan sonra Edirne - Lüleburgaz kısmının derhal yapılmasına başlanacaktır.

Edirne - İstanbul şosesinin inşaatına devam olunmakla beraber Trakyanın diğer muhtelif yerlerine uzanan şoselerin de tamir ve inşaatına faaliyet sarfedilecektir. Resimde Tekirdağ Muratlı arasında yapılan bir köprü görülmektedir.

Almanya sun'î yiyecek ve sun'î giyecek memleketi!

Berlinde sık sık duyulan mükâlemelerden bir nümune:
— Bayan elbiseniz ne güzel, krep jorjetten mi?
— Hayır azizem, halis odun tozundan!

Fransız gazeteleri Almanyanın ikinci dört senelik plânından sonra harpte kullanılan tabirle «Ersatz», o vakitler dilimize geçen mukabil tabirle «kaim mekam» memleketi olduğunu söylüyorlar:

— Almanya benzinin sunisini yaptı, muvaffak olunca tereyağının sunisini yaptı, pamuğun, yünün sunisini yaptı, ikinci bir harpte evvelki gibi muhasara altında kalırsa kendi kendisine yetişmenin yollarını temin ediyor, diyorlar.

İşte Fransız gazetecilerinin intibalarını anlatan bir mektup:

Berlin, (Ağustos) — Almanya ikinci dört yıllık plânın ilânından sonra bir «sun'î maddeler» memleketi oldu. Esasen Ersatz kelimesi ifade edilen sun'î maddeler Almanya harp esnasında harp mecburiyetleriyle yerleşmişti. Harpten sonra da seferlerinde «spanak»ın yerine «ısrırgan otu»nu muhafaza eden, «bal» yerine manzarası biraz nahos bir mayı kullanan aileler çok oldu. Şimdi bu sun'î yemekleri hazırlamak için «yağ» yerine kimyevi bir maddeyi kullananlar da artmaktadır ve bu hal böyle devam edecek olursa «Descartes» meşhur kaidesi biraz tadil edilerek:

— Bugünkü Almanya'da hiç bir şey kaybolmaz, fakat her şey yeniden ibdad edilir, denilecektir.

Bay, şu gördüğünüz hoşunuza giden çoraplar hâlis süt tortusundan yapılmıştır.

Bayan, şu sizi çeken zengin renkli kumaşlar hâlis odun tozundandır. Bu parlak, bu ipekimsi sadakor patlayıcı madde yapmaya mahsus bir toprağın bir kaç kimyevi istihale geçirilmesinden doğmuş turlur.

Bu küçük eldiven kömürle kirecin karıştırılmasıyla mahsulüdür.

Matmazel, bu altınızda 5. ağıt sfindirli otomobili tahrik eden benzin değil, kömürden çıkarılmış bir mayidir.

Artık âdet haline geldi, her gün konuşuyor:

— Bayan elbiseniz ne güzel, krep jorjetten mi?

— Hayır azizem, hâlis odun tozundan! Evet, pamuğun da, yünün de sun'isi yapılmıştır. Şimdilik bulunamayan sadece

Almanya'da sun'î pamuk ve sun'î yün satıcıları için yapılan talimatnamelerden bir kaç nüsha..

sert madenlerin sun'ileridir. Günün birinde belki onlar da bulunacaktır. Fakat ufukta kara bir bulut var: Bütün bu yapılan sun'î maddeler pahalıya, çok pahalıya malolmaktadır. Fakat Almanlar:

— Zarar yok, diyorlar. Harp esnasında çıplak kalmıyalım, şimdi de paramızı harice yollamıyalım, zarar yok.

Esasen Almanlar bu sun'î pamuğa, bu sun'î yüne ne isim vermişlerdir, bilir misiniz! Birisine Vistra, ötekine Volstra diyorlar. Her ikisi de «sulh istiyorsan harbe hazırlan» manasına gelen lâtince bir darbi meselden alınmıştır. Bütün program da bu cümlede saklıdır.

Musolini nazırlara yüzme müsabakası yaptırdı

Büyük ordu manevralarından sonra istirahat eden Musolini, Sicilyada bulunmaktadırlar. Hariciye nazırı Kont Ciano anodan maada bütün kabine erkânını bir yüzme müsabakasına davet etmiştir.

İtalyan Başvekili Siragusa plâjında, nazırların birinci gelmek gayretle çabalayışlarını kahkahalarla seyretmiş, onları teşci eylemiştir.

Neticede Faşist fırkası kâtibi ummisi Sinyör Starice, birinci gelerek müsabakayı kazanmıştır.

HADİSELER KARSISINDA

Bizdeki caddeler, yollar

Bekçi Müminin kulübesi evime yakındı. Onu, her vakit görürdüm. Genç, dinç bir adamdı. Karısı da kendisi gibi genç ve dinçti. Bu genç ve dinç karı kocanın hemen her yıl bir çocukları dünyaya gelirdi. Çocuk dünyaya gelince sevinirler, bütün mahalleliye haber verirlerdi. Fakat nedense çocuğa iyi bakmazlardı. Anası bazan emzirir, bazan unuttur emzirmezdi. Bir iki gün kundağını çözmedikleri olurdu. Ve bu bakımsız çocuk çok geçmeden ölüverirdi.

Bir yıl sonra yeniden bir çocukları olurdu. O da öteki gibi bakımsız kalır, o da ölürdü. Bir gün gene Müminin çocuğu olmuştu:

— Mümin, dedim, ötekilerine bakmadınız öldü. Bari bu çocuğa biraz dikkat edin de ölmesin!

Mümin güllü:

— Çocuk bu beyim, dedi, yaşayacağı kadar yaşar, dünyaya getirmesi bizden, yaşaması kendinden.. Ölürsa de ne olur sanki, karım bir tane daha doğurur.

★

Ne vakit yeni yapılmış bir yoldan geçsem, ne vakit tamir edilmez bir şekilde gelmiş bir şosedde zahmetli bir otomobil yolculuğu yapsam, bekçi Mümini hatırlarım. Onun söylediklerini duyar gib olurum:

— Yapması bizden, ölürsa de ne olur, bir tane daha yaparız.

★

Bugün gazetelerde bir havadis görürüm. Bir milyon lira sarfedilecek, yendenin caddeler, yollar yapılacakmış. Bu havadis bana bir kere daha Mümini hatırlattı. Caddeler, yollar yapılacak. Fakat yapıldıktan sonra alelâsul bakımsız bir halde bırakılacak ve az zamanda caddenin, yoldan eser kalmıyacaktır.

Kendi kendime:

— Şimdiye kadar bu işte hep bekçi Mümin gibi düşünmüştük, dedim, ne olur bari bundan sonra onun gibi düşünmesek!

İMSET

İstanbuldan Parise Gönderilen 50 kuruşun hikâyesi

Pariste bir aile faciası oldu, 6 yaşında bir yavru annesi de varken kimsesiz, aç, bakımsız kaldı. Hâdise bir gazetenin gözüne çarpmıştı. Okuyucularına müracaat etti:

— On kişiden ayda yarımşar lira yardım istiyoruz, bu çocuğun hayatını kurtaracağız, dedi.

Gazetede bu satır çıktıktan bir kaç gün sonra gazeteye 10 kişi yerine 100 kişiden yardım geldi. İçlerinde bir tanesi İstanbuldandır, «Nevyork» tan, (Kongo) dan olanları da var. Fakat gazete fazla gelen parayı ne yapacaktır?

— Bir yerine 10 çocuğu kurtaralım, diye düşündü ve 10 tane muhtaç çocuk buldu. Bir köye yerleştirdi. Resmimizde bunlardan bir tanesini yeni anneliğinin kolları arasında görüyorsunuz.

Akayın yeni tarifesi

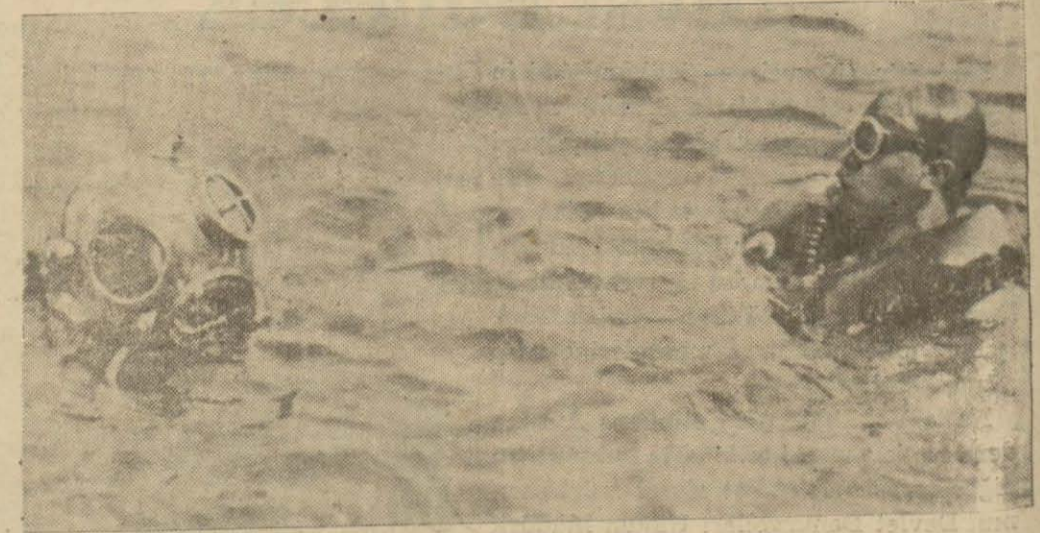
Devlet Demiryollarının tren tarifelerini değiştirmesi üzerine Akay idaresi de Haydarpaşa - Kadıköy tarifesinde bazı değişiklikler yaptı.

Yeni tarife göre Köprüden ilk vapur 6,25 de ve Adana trenine yetişecek olan vapur 7 de, Ankara muhtelitine yetişecek olan vapur 13,55 de Ankara sür'at katarına yetişecek olan vapur da 17,50 ve son vapur da 24,15 de kalkacaktır.

Deniz ve Denizcilik:

Denizden 1,183,000 İngiliz lirası çıkarılan adam

Egypt vapurundaki altınlar tam on sene denizin dibinde uyuduktan sonra parça parça çıkarıldı
Yazan: Ahmet Cemelettin Saracoğlu

İngilizlerin şöhreti bütün dünyayı kaplamış bir deniz sigorta şirketleri vardır. Lloyd müessesesi. Yeryüzünde mevcut ne kadar millet varsa bir kıymeti haiz gemisini sigorta ettirmek için mutlaka bu Lloyd müraacaat eder; bu müesseseye sigorta ettirir.

Hulâsa Lloyd deniz sigorta şirketi çelik gibi sağlam, taahhüdlerini saniiyesinde ifa eden bir teşekküldür. Bütün dünyada acentaları, şubeleri vardır.

İşte milyonlarca sterline varan ihtiyaç akçesine dayanan bu azametli sigorta şirketi 1922 yılı mayısın 21 inci günü bir telgrafname almıştı. Bu telgrafnamede büyük bir İngiliz seyrisefin şirketi olan meşhur «P. O.» müessesesine mensub «Egypt» vapurunun batmış olduğu bildiriliyordu.

Haber, mühimdi. Çünkü bu vapur kendi kıymetinden başka altın, gümüş çubukları, bir hayli meskükât taşıyordu ve tamamı 1,058,979 İngiliz lirasına sigorta edilmişti.

«Egypt» mayısın on dokuzuncu günü «Tilburg» limanından hareket etmiş ve hareket eder etmez bir sis ile karşılaşmıştı. İki bacalı, iki direkli güzel bir posta vapuru olan «Egypt» sis içinden hem arasıra düdüğü çalıyor, hem de yarım yolla seyrediyordu.

Bir aralık vapurun civarında başka bir gemiye aid bir düdüğü işitildi. Lâkin denizde sis çok sinsi, çok hain bir düşmandır ve «görmeği» nasıl imkânsız bırakırsa «işitmeği» i şaşırır; siste sesin ne taraftan geldiğini lâyıkile kestirmek hayli güç bir meseledir. Lâkin kısası sis gözü kör etmekle kalmaz, kulakları da sağır eder. «Egypt» beyaz bir kefen gibi kendisini saran sis arasında işittiği bu düdüğü sesine hemen düdüğü çalarak cevap verdi. Lâkin aradan bir saniye geçmeden sis tabakasının arasından korkunç bir heylülâ beirdi ve kocaman bir gemi başı meydana çıktı.

Müsademedin içtinaba vakit ve imkân kalmamıştı. Sislerin arasından beliren bu vapur başı on beş saniye içinde bütün sür'atle «Egypt» in bordasına bindirdi. Korkunç bir çatırtıyı müteakip güzelim vapur bir tarafa devrildi.

«Egypt» in süvarisi kaptan «Collyer» gemisinin bir tarafına devrilmek suretile birdenbire kaynayıp gideceğini zannetmişti. Bu takdirde vapurda ne kadar insan varsa hepsinin boğulacağına şüphe yoktu. Kimse kurtulamıyacaktı.

Müsademedin sonra..

Bereket versin ki öyle olmadı. Müsademedin sonra darbenin tesirile bir bordasına meyletmış olan «Egypt» doğruldu. Vakâ müsademe neticesinde vapurun bordasında açılmış olan kocaman delikten içeriye harıl harıl sular hücum ediyordu. Lâkin ne de olsa gemi batmadan flikaları mayna etmek imkânı vardı. Süvari hemen flikaların mayna edilmesini emretti ve «terki sefine» kumandasını verdi.

Tayfa hummalı bir faaliyetle cankurtaranları, flikaları mayna ettiler ve çok çabuk davranmalarına rağmen müsademedin tamam (20) dakika sonra koca «Egypt» sulara gömülüp gidiyordu.

Vapurun yolcu ve tayfasından bir yük bir kısma kurtarılmış olmakla beraber yolculardan on beşi ile tayfadan (71) kişi o kargaşalık arasında vapurla beraber batıp gitmişti.

«Egypt» e bindirmiş olan «Seine» isimli şilep ise başı fena halde sakatlanmış bir halde flikalarını mayna etmiş, kesif sis arasında batırıldığı vapurun denize dökülen tayfa ve yolcularını topluyordu.

Nihayet suyun üzerinde kimseler kalmadı; kurtulanlar kurtuldu, boğulanlar boğuldu ve Lloyd sigorta şirketi de bu felâketin kara haberini almış oldu.

Şimdi ne olacaktı? Tabii sigorta şirketi tıkır tıkır paraları sayacaktı.

«Lloyd» sigorta şirketinin bütün dünyada tanınmasına en büyük sebeb taahhüdlerini dakikasında ifa etmesidir; demiştik. Bu işde de öyle oldu.

Vapurun taşıdığı bir milyon İngiliz lirası kıymetindeki altın ve gümüş haramulesi hemen tazmin edildi; vapurun bedeli derhal ödendi. Hulâsa Lloydin kasasından bir milyon yüz bin sterline yakın bir para çıktı.

Denizin dibindeki altınlar

Sigorta şirketi gerek hamulenin, gerekse vapurun bedelini tamamile ödiyerek şerefini kurtarmış, taahhüdünü yerine getirmişti. Lâkin «Egypt» le beraber denizin dibine inmiş olan altın ve gümüşler ne olacaktı? Buxar şimdiye kadar suların korkunç karanlıklarına gömülmüş birçok servetler gibi insanlık için ebediyen kaybedilmiş mi idi? Yoksa bunları elde etmeğe imkân var mı idi?..

Mütehasıslar meseleyi tetkike başladılar. «Lloyd» batan geminin ve hamulesinin bedelini ödemiş olmak itibarile mağruk gemi ile denizin dibinde uyuyan altınlara sahip olmuştu. Binaenaleyh kurtarma işini sigorta şirketi idare ediyordu.

Mütehasıslardan bazıları:
— Altınları elde etmek mümkündür dediler. Bazıları:

— Bu kadar derin sudan bir şey elde etmek mümkün değildir. Beyhuded para sarfedeceksiniz! hükmünü verdiler.

Lâkin bir milyon sterlin kolay kolay feda edilir bir para değildi. Sigorta şirketi birçok uğraştı, bir hayli para da har sarfetti. Lâkin bir türlü «Egypt» in altınlarına irişmek müyesser olmadı.

Sorima iş başında..

Bütün bu uğraşmalar ve tecrübelerle aradan on sene vakit geçmişti. Sigorta şirketi altınları elde etmek ümidi artık kaybetmek üzere idi ki bir İtalyan tahlisiye şirketi olan «Sorima» işe karıştı.

1932 yılı mayısında, yani «Egypt» in batmasından tam on sene sonra İtalyan kurtarma müessesesine aid «Artigliis II» kurtarma vapuru «Egypt» in batmış olduğu mahallin üzerine demirliyordu.

Derhal işe başlandı. Evvelâ mağruk geminin mevkiini tamamile tespit etmek icab ediyordu. Birkaç hafta taradmadan sonra bu iş başarılı.

İki mevsim süren bir didişme «Sorima» müessesesi bu gibi işlerde ihtisas sahibi bir teşekkül olduğundan kurtarma işini keni kesabına yapacak, (Devamı 11 inci sayfada)

GÖNÜL İŞLERİ

Aşk nedir?

Aşksız insan Yaşar mı?

Bir okuyucum, Bay «Hikmet Demire» benli sigaya çekmek isteğini duymuş:

— Aşk nedir? diye soruyor.

Bir saniye düşündüm:

— Bile bile kapıldığımız bir cinnet, dedim, beğenmedim, hatırıma:

— Lezzetli olduğu için çekmekten hoşlandığımız ızdırab, cümlesi geldi, sonra bu da hoşuma gitmedi:

— En kolay teşhis edilen, en güç tedavi edilen hastalık, cümlesini buidum.

Biraz sonra hatırıma İngiliz ansiklopedisine bakmak geldi, İngiliz dostlarımız Humour'u seven insanlardı:

— Bir cins insanı diğer cins insana sevkeden ihtirashı his, bir kimseyi bir kimseye veya bir şeye götüren duygü, demişler.

Okuyucumun takdirine bırakıyorum. İstediyini, beğendiğini seçsin.

Fakat Bay Hikmet Demire bu kadarla kalmamış..

— Siz hiç aşık olduğunuz mu, olduğunuz ne istifade ettiniz? diyor, anlamak istiyor. Mazur görürsün ama, biraz fazla mütecesssistir. Bu dakikada mazimi karıştırmak istemiyorum, bence mahkumludur. Sualinin bu kısmına cevap veremeyeceğim.

Geçelim, okuyucumuzun bir iki sualı daha var. Birincisi:

— Aşksız insan yaşar mı, yaşarsa kaç saat, kaç dakika, kaç saniye yaşar, diyor.

İstatiki değilim, «Anber» ağasının kaç yıl yaşadığı hatırımda değil, maamafih «Anber» ağalardan birinin de aşk hastası olduğu söylendiğine göre kaç sene yaşadığını hatırlamak pek faydalı da olmayacak. Hem bu suale cevap vermek için «aşk» kelimesinden herkesin ne kasdettiğini kendisine göre tayin etmesi de lâzımdır.

Okuyucumun merak ettiği bir kaç nokta daha mevcut:

— Aşkta ölçü, nedir? diyor.

Hatırıma iki cümle geldi. Birincisi Fransız şairi Verlain'indir. Umman, der, ikincisi «Nevyork» un Brodway tiyatrosunda şantözülük eden bir kızdır, «kese» der.

— Aşkla maşuk üzen seneler ayrı ayrı yaşarlarsa ne olur?

Muhtilerine tâbidir, diyeceğim. Eğlenceli, zengin bir muhite düşünce azim ekseriyet bir müddet sonra unutulur. Kimsesiz, tenha, parasız bir muhite düşerse azim ekseriyet yarasını kalbinde saklar.

— Hayatlarının sonuna kadar mes'ud yaşayan çiftler. Dünyada kaç adedi tam maalesirdir?

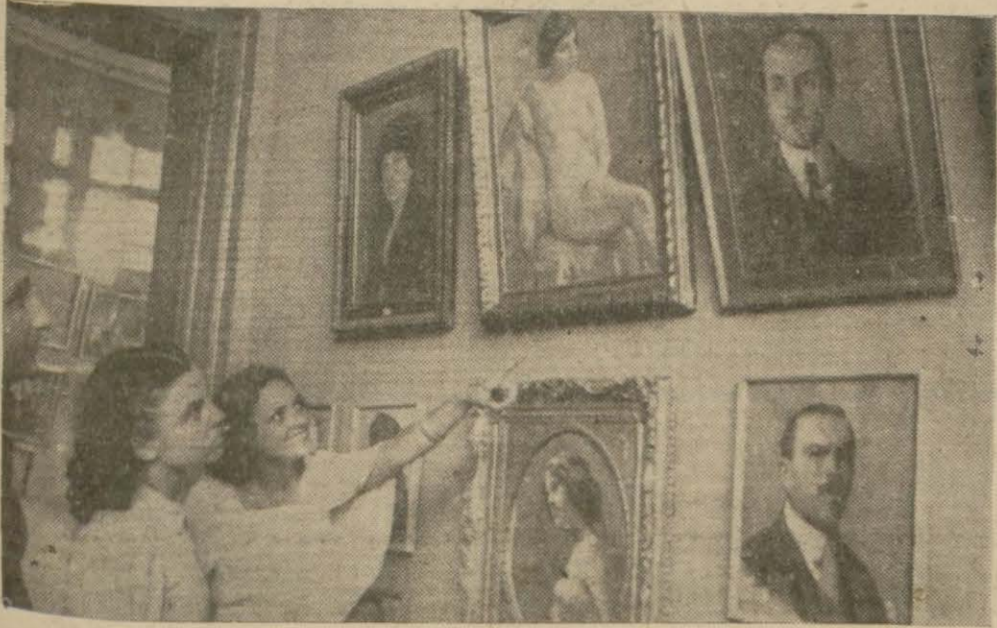
Aksini isbat mümkün olmayan bir rakam söyleyeyim:

— 41,674

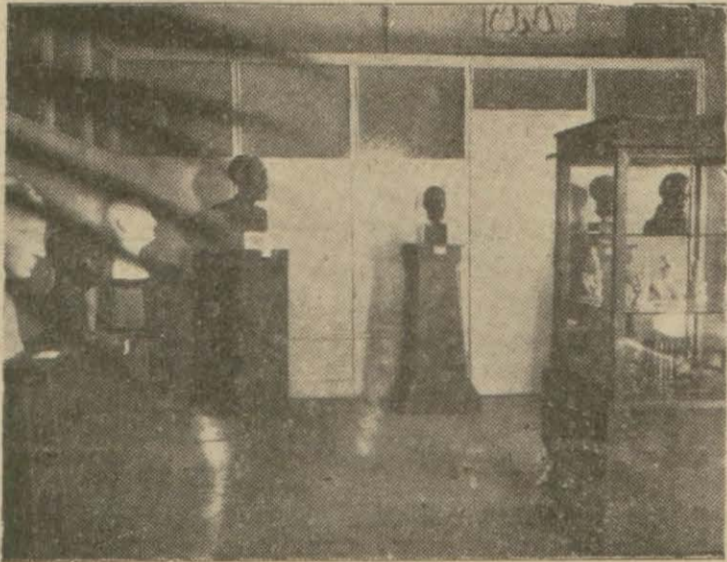
Dün beş san'at sergisi birden açıldı

14 defa yapılan tablo - Ressamlar tablolarını satmalı mı, satmamalı mı? - İngiltere resim müzesine 5000 liraya satılan tablolar - Nazmi Ziyaya ve Çallı İbrahime göre san'atin manası - Bir ressam bütün eserlerini teşhir edebilir mi?

Yazan: Naci Sadullah

Nazmi Ziyanın resim sergisinde

Dün, saat 16 da, Güzel San'atlar Akademisinde beş serginin açılış merasimi bir arada yapıldı. Bu merasimde, başta vali vekili Şükrü olmak üzere, şehrin hemen bütün tanınmış simaları, ve san'ati seven güzide aileleri hazır bulundular.

Merasime, akademi müdürü Bürhan Toprağın bir söylevile başlandı. Ve onu müteakip, sergilerin bulunduğu binanın kapısında kırmızı kordelâ, Bay Şükrü tarafından kesildi. Ve ziyaretçiler evvelâ sergileri gezdiler, sonra da mektebin sahil kısmına hazırlanan büfe izaz olundular.

Sergi beş kısımdan mürekkepti:

- 1 - Heykeltraşlar sergisi,
- 2 - Nazmi Ziyanın bütün tablolarını bir araya getiren resim sergisi.
- 3 - Afiş sergisi,
- 4 - Karagöz sergisi.
- 5 - Hattatlar sergisi.

Heykeltraşlar sergisinden ayrıca bahsedeceğim. Nazmi Ziyanın 300 tablodan mürekkep olan sergisi, ziyaretçileri uzun müddet meşgul etti. Orada kendisine yaptığım kısa, fakat şayanı dikkat konuşmayı, bu raya aynen geçirmekten kendimi alamıyacağım. Ondan evvelâ en çok hangi eseri üzerinde uğraştığımı öğrenmek istedim.

— Şurada, dedi, bir peyzaj görüyorsunuz. Bu sergide, aynı manzaranın tam 14 tane tablosu vardır. Yani ben, bu manzarayı istediğim mükemmeliyette tesbit edebilmek için aynı mevzu üzerinde 14 kere çalışmışımdır. Gördüğünüz manzara Üsküdar'da bir yerdir. Ve bu, bir sonbahar günündeki halidir. Ben, bu yerin bu halini karşımdaya bulabilmek için neler çekmişimdir. Faraza eser tamamlanmadan kış bastırılmıştır. Ben ondan sonraki bahara kadar beklemek mecburiyetinde kalmışım. Bu eseri on dört defa yaptığımı da düşünürseniz, neler çektiğimi, kaç sene uğraştığımı, ve Üsküdar'a gidip gelmek için ne kadar yol parçası harcadığımı tasavvur edebilirsiniz.

Halbuki, buna mukabil, yirmi dakikada tamamladığım eserler vardır. Bunu ma-kamı iftiharla söylemiyorum. Empresyonizm denilen san'at, bizi çabuk iş yapmaya mecbur ediyordu. Halbuki, resim sanatındaki son cereyanlar, ressamı, ta-ona kendisinden bir şeyler ilâve etmek zaruretinde bırakıyor. Bizi bir eser üzerinde on sene uğraştıran da, bu zaruret-

— Eserlerinizi, onları satın almış olanlardan mı topladınız

— Hayır... Ben tablolarımı satmadım. Satmam da... Bence resim, bir ticaret metası değildir. Bu itibarladır ki, sadece fırçaları geçirmek isteyip te muvaffak olamayan ressamın zarurettten şikâyet etmelerine kızarım.

Londra şehri sular altında

Görülmemiş bir fırtına şehri altüst etti, bütün evleri su bastı, işlerinden dönen erkekler evlerine yüze yüze gittiler

Fırtınadan sonra sokakların hali

Londrada 14 senedenberi görülmi-yen bir fırtına kopmuş, akşam üzeri işlerinden dönen bir milyondan fazla Londralı sokak ortasında ne yapacağını şaşırılmıştır.

Yüzlerce otobüs, tramvay ve tren tevakkuf etmiş, sel basan 30 istasyon kapatılmış, binlerce araba olduğu yerde kalmıştır. Tren yolları bozulmuş, bir sürü posta cuvaları, valizler sular üzerinde yüzmüştür.

Bardaktan boşanırcasına yağın yağmur, şiddetini arttırdıkça arttırmış, bir sel, bir âfet halini almıştır. Bütün evlerin alt katlarını su basmış, sular, üç kadem kadar yükselmiş, bir mahallede 40 kadar ev halkı 3 saat, evlerinin üst katında mahpus kalmışlardır.

İşlerinden dönen erkekler, evlerine giremeyince civardan mayolar tedarik etmiş, ve yüze yüze evlerini bulmuşlardır.

Sular çekildikten 4 saat sonra bile, panik gene yatışmamış, seyrüsefer in-tizama sokulamamıştır. Londra bu suretle büyük bir tehlike atlattırılmıştır.

Beş dakika içinde beş kişiyi öldüren adam

Facia kurbanlarından iki çocuk

Glaskovda deliren bir Hindli, karısını yaralamış, kayınbabasını, baldızile iki çocuğunu ve bir şoförü öldürmüştür.

Vak'a şöyle cereyan etmiştir:

Bisvas isminde olan bu Hindli hâdiseden evvel evine gitmiş, iki dakika durduktan sonra tekrar çıkarak bir garaja yollanmış, bir taksiye binmiş ve Kayınbabasının evinin önünde otomobilin inerken karısına rastlamış, ona doğru yürümüş, bir kaç kelime konuşmuş, derken cebinden bir tabanca çıkararak ateş etmeğe başlamıştır.

Bunu gören şoför, Bisvas'ın üzerine atılıp tabancayı elinden almak istemiş, daha atik davranan katil, bu sefer de şoförü göğsünden vurarak öldürmüştür. Sonra, merdivenlere atılarak kayınbabasının bulunduğu daireye çıkmış, biraz sonra tekrar aşağıya inerek yaralı karısının imdadına koşmuş olan halka:

— Karımı bırakınız, rahat bırakınız. Yoksa sizin de canlarınızı cehenneme gönderirim diye haykırmış, tekrar merdivenlere saldırmış, yukarı kata çıkmıştır. Bunu müteakip dört tabanca sesi daha işitilmiştir.

Yukarıya çıkan polisler, kayınbabayı bir odada, baldızile iki çocuğunu başka bir odada ölü bulmuşlardır.

Denildiğine göre, Glaskov üniversitesinde okumaya gelen Hindli Bisvas

KADIN Yeni şapka modası

Moda hemen her yüze uyacak kadar zengindir, muhtelif renkte ve şekilde birçok şapkalarla rastlayacağız

Şapkaların boyları yeniden yükseliyor. Fakat üzülmeyiniz, geçen yıl gördüğümüz yüksek şapkalar kadar değil. Basık şapkalarla yükseklerin arasında bir yükseklik. (Kalot) ların daha ziyade arkaları yüksektir. Ön tarafları nisbeten daha basıktır. (Türban) yani sarık şeklindeki şapkalar, spor bereler umumiyetle büyüktür. Ve yüzü meydana çıkaracak surette giyilmektedir.

Bazan mahrut biçiminde, bazan da köşeli ve sivri kâlotlara rastlanıyor.

Garnitürler umumiyetle şapkalarla zıd kumaş ve renklerden yapılıyor.

Meselâ: (Fötr) kadife veya süet süsü konuluyor. Renk lere gelince: En ziyade mavi - siyah rağbettedir. Bilhassa deniz mavisini. Arasıra kürk garnitürlere de rastlanmaktadır.

Maamafih bu sene şapka modası pek zengindir. Muhtelif renklerde ve çeşit çeşit biçimlerde şapkalarla rastlayacağız. Bu yıl, diğer seneler gibi sıkı ve dar bir moda geçrevesi içinde kalınmayacak.

Biraz tuhaf ve orijinal bir şapka mı istiyorsunuz. Yeni modeller arasında arzunuzu kolayca tatmin edebilirsiniz.

Pratik ve rahat bir şapkaya mı ihtiyacınız var, yeni modeller arasında mutlaka bulacaksınız.

İşte bunlardan bir kaç nümüne:

1 - Yeni moda bir breton şapka. Kenarı arkada daha ensiz, önde geniştir. Şapka kahve rengi fötr'den yapılmıştır. Kenarına çekilen kordelâ so-luk türkuaz rengindedir. (Bor) a uygun şekilde arkada ensizdir. Öne doğru genişlemektedir.

2 - Siyah kadife tok. Sivri tepesi-

kapı komşusunun kızına gönül vermiş, evlenmişler; bir sene mes'ut yaşadık-tan sonra aralarında anlaşamamazlık bağgöstermiş ve kızcağız ayrılarak an-nesinin yanına gitmiştir. Bu dargınlık Hindlinin çıldırmasına sebep olmuş-tür.

nin açık yerine gümüşü tilki derisi konulmuştur.

3 - Siyah - kırmızı kadifeden iki parçalı şapka. Arka parça kırmızı, diğer kısımlar siyahtır. İstenirse ayrı ayrı giyilebilir.

4 - Siyah fötr'den geniş bir bere. Önü yukarıya doğru sivri bir şekilde, kalkık. Arkasında siyah bir tüy uzunluğuna konulmuştur. Bu sene tüyleri, şapkanın boyunca uzun göstermek için bu şekilde kullanmak pek modadır.

5 - İki kenarı yukarıya doğru kıvrılmış «deniz mavisini» renginde fötr şapka. Tepesi arkaya doğru ve köşeli bir şekilde yükselmiştir. Ön tarafa eldivenlerle bir örnek kaplan derisinden garnitür konulmuştur.

6 - Kahve rengi fötr'den Türban (Garnitür) ü kahve rengi - beyaz geniş bir şerittir. Bu şerit içiçe geçirilerek tepeye doğru dar ve yüksek helezoni bir şekilde yükselmekte ve orada nihayetlenmektedir.

Okuyucu Mektupları

Hââ 14 saat Çalışan işçi var mı?

Dün postadan üç işçi mektubu aldık. Bunlardan biri İzmirden, biri Uşaktan, diğeri de İstanbuldandır. İzmirdeki okuyucumuz İzmir tramvay şirketinde işçilerin asgari 11 saatten, 14.15 saate kadar çalıştırıldıklarını iddia ediyor. Bu hususta şirkete şikâyet edildiği zaman verilen cevap şu olmuş:

— Hareket şefi gelince icabına bakılacaktır!

Uşaktan ve İstanbuldan aldığımız mektuplardan da aynı şekilde fazla çalıştırılmaktan müsteki olduklarını anlıyoruz.

Kanun çıkarılıp hayli zaman oldu. Bunun tatbiki de bu gibi umumî ve hususî müesseselerin vazifelerini sayılır. Alâkadarların nazarı dikkatlerini celbederiz.

★

Burgaz adasındaki ışksızlar

Burgazada sanatoryumunda yatan hasta okuyucularımız yazıyor:

— Burgaz adasındaki elektrik halkın

İhtiyacını tam olarak karşılamıyor. Biz de bundan mahrum bulunuyoruz. Her akşam saat 19 dan sonra hiç bir şey okumak mümkün değil. Hatta yürürken bile önümüzü göremiyoruz. Bilhassa yemek zamanları çektiğimiz ızdırap haddinden fazladır. Hatta hastaların ruhları üzerinde iyi bir hava yaratmak kaygusu alınarak radyo da masa üstünde süs olarak durup duruyor. Çünkü Adanın elektrikli yanmaktan ziyade sık sık sönmektedir. Artık bu hal, gerek ada halkına, gerekse bize büyük bir sıkıntı vermeğe başladı. İslâhı için alâkadarlarımız nazarı dikkatini celbederiz.

★

Tramvaylarda çocuk

Fatih okuyucularımızdan Nedim tramvaylarda 6 yaşından küçük çocuklara bilet kesildiğini hattâ 4 yaşında üç çocukla tramvaya binen bir ana veyahut babadan iki bilet alındığından, yani bu çocuklar iki adam sayıldığından bahsediyor ve tramvay şirketinin nazarı dikkatini celbediyor.

Kahraman Ordunun Büyük Manevraları

Atatürk, Mareşal Fevzi Çakmak ve Orgeneral Fahreddin Altay
(Baştarafı 1 inci sayfada)

ordunun müttefiki bulunan mavi ordu Meriç boyunda muharip bulunduğumuz devlete yardım etmek üzere birdenbire Midye sahillerine 15 ağustosta ihraç yapıyor.

Ve karşısındaki kırmızı zayıf sahil muhafız kıtalarını sürerek Midye - Büyükmanika hatına kadar ilerlemiştir. 15 ağustos günü mavinin bu hatta karşı yaptığı taarruz kırmızının kuvvetlenmesiyle muvaffak olamamıştır.

Kırmızı ordu bu kolordusundan başka Marmara denizinde Ereğli sahillerine de bir kolordu ihraç ediyor.

İkinci kademe olarak karaya çıkan maviye mensup bir tümen (firka) ihraç ameliyesini ikmal ederek 16 ağustos akşamına kadar Saray muntakasında toplanmış ve kendi kolordusundan kırmızının sol kanatlarını kuşatmak üzere Çerkesköy istikametinde taarruz etmek emrini almıştır.

Taarruz ve mukabil taarruzlar

Buna karşı kırmızı iki tümen ve bir süvari livasından mürekkep bir kolordusunu bu muntakaya tahsis etmiştir. Bu kuvvetlerden Çerkesköyünde bulunan kırmızı bir tümen mavinin kuşatmasını önlemek üzere Büyükmanika istikametinde 17 ağustos sabahından itibaren harekete geçmiştir.

Alınan bu vaziyet üzerine kırmızı tümen ile mavi tümen Manika cenubunda Derviştepe - 204 - 207 rakımlı tepeler hattında karşılaşmışlardır.

Bidayette mavi tümen iki alayile kırmızı cenahında muvaffakiyetli taarruzlar yapmış ve bu sırada emrinde bulunan bir süvari alayile de kırmızının yan ve gerilerine düşmüştür. Fakat kırmızı tümenin muharebeye müdahale eden ve sola, geriye kademeli bulunarak ilerliyen iki alayile mavi taarruzu mukabil taarruz yapmağa başlamıştır.

Mnevra bu suretle öğleye kadar mavinin taarruzu ve kırmızının mukabil taarruzu şeklinde cereyan etmektedir.

«Yardım ediniz»

Şimdi top gürültüleri ve mitralyöz sesleri duyulur. Büyükmanika deresi boyunca düşmanın taarruzuna mukavemet eden birinci firka kumandanı, gene kırmızı orduya mensup diğer kuvvetlerin kumandanından şöyle bir rapor almıştır:

— Cephedeki düşmanın bir yarma hareketi yapacağını zannediyorum. Sıkışmak ihtimalim vardır. Böyle bir vaziyet karşısında bana firkanız yardım etsin.

Saat beşte yalnız bu malûmatla mücehhez olan birinci firka Çerkesköy ilerisinde ve cephedeki kolordunun sol cenahında yeni bir düşman faaliyetini de haber alıyor.

Kendi kolordusundan henüz emir yoktur. Bu malûmatla ne yapacaktır? Firka şimdi kendi inisiyatif ve kararile harekete geçiyor. Derviştepesine ve garbindeki sırtlar üzerine bir yürüyüş yapıyor. Mavileri geriye sürerek tepeyi tutuyor. Müteakiben kolordusundan aldığı emir de bunu emirdir.

«Taarruz bekliyorum»

Mareşal Fevzi Çakmak bu tümenin kumandanına sordu:

- Bugün ne bekliyorsun?
- Düşmanın taarruzunu bekliyorum.
- Kolordudan malûmat aldınız mı?
- Saat altıda haber aldım.
- Ne diyor?
- Tümenin hareketini muvafık buluyor.

Atatürk harekât sahasında

Atatürk sabahleyin ilk harekâtla beraber manevra sahasına Çerkes köyünden girmişlerdir. Refakatlerinde Başvekil İsmet İnönü, Dahiliye Vekili Şükrü Kaya, Cevad Abbas, Ali Kılıç, Salih Bozok, Falih Rifki ve yaverleri bulunuyorlardı. Büyük kurtarıcı Atatürk başlarında gri kasket, ellerinde gri eldivenler ve açık kahve rengi ceket ve kilot giyinmişlerdi. Göğsünde istiklâl madalyası takılı olan İnönü kahramanı General İsmet İnönü, gri ceket ve kilot giymişlerdi. Dahiliye Vekili Şükrü Kaya da istiklâl madalyasını taşıyordu.

Atatürk, Derviş tepesinde bulunan Mareşal Fevzi Çakmak, Orgeneral Fahreddin Altay, Baş Hakem Salih Omurtak ile diğer generaller tarafından karşılanmıştı.

Vazifeler gören muhtelif kıt'a kumandanları ile görüşen ve kendilerinden izahat alan Atatürk, harita üzerinde tetkikler yapmış ve bazı mevzilere girerek atış vaziyetini gözden geçirmiştir.

Başbakanımız da harekâta iştirak eden muhtelif kıt'alara mensup komutanlarla ayrı ayrı görüşmeler yapmışlardır. Son gelen haberleri ve malûmatı dinliyen Atatürk Kumdere 250 numaralı tepe, Marmara deresi mevzilerine gelmişler ve buraları gözden geçirmişlerdir.

Atatürk harekâtı takip ederken gerek kırmızı taraf, gerek mavi taraf sahalatına geçiyor ve komutanlara sualler soruyor, cevaplar alıyordu.

Büyük Yaratıcı ve Baş kumandan harekâtın ilk safhasını takip ve izahat alırken:

— Manevranın ilk inkişafı çok enteresan demişlerdir.

Tekarrüp harekâtı

Tekarrüp harekâtı ilerliyor, bazı sahalarda mavi ve kırmızılar yüz elli metreye kadar birbirlerine sokulmuşlardır. Sahra topçusu harekete geçerek mevzi almıştır. Piyadeler, yerden fark edilmemeleri için başlarına sarı otlar takmışlardır. Kahraman askerlerimiz, kızgın güneşin altında harp ediyorlar.

Atatürk, kırmızı ve mavi kıt'alarının sahalatına giderek tetkikler yapıyorlar.

Yanıbaşlarında, siperlerde Atatürk'ü gören komutanlar, sübaylarımız kahramanca harp ediyorlar. Civar köylüler de sahanın gerisine çıkmışlar ve köylerini bayraklarla donatmışlardır.

Atatürk'ün hediyeleri

Atatürk bu harekâtı tetkikleri esnasında manevra komutanı Orgeneral Fahreddin Altay ile Baş Hakem Salih Omurtak'a birer saat hediye buyurmuşlardır.

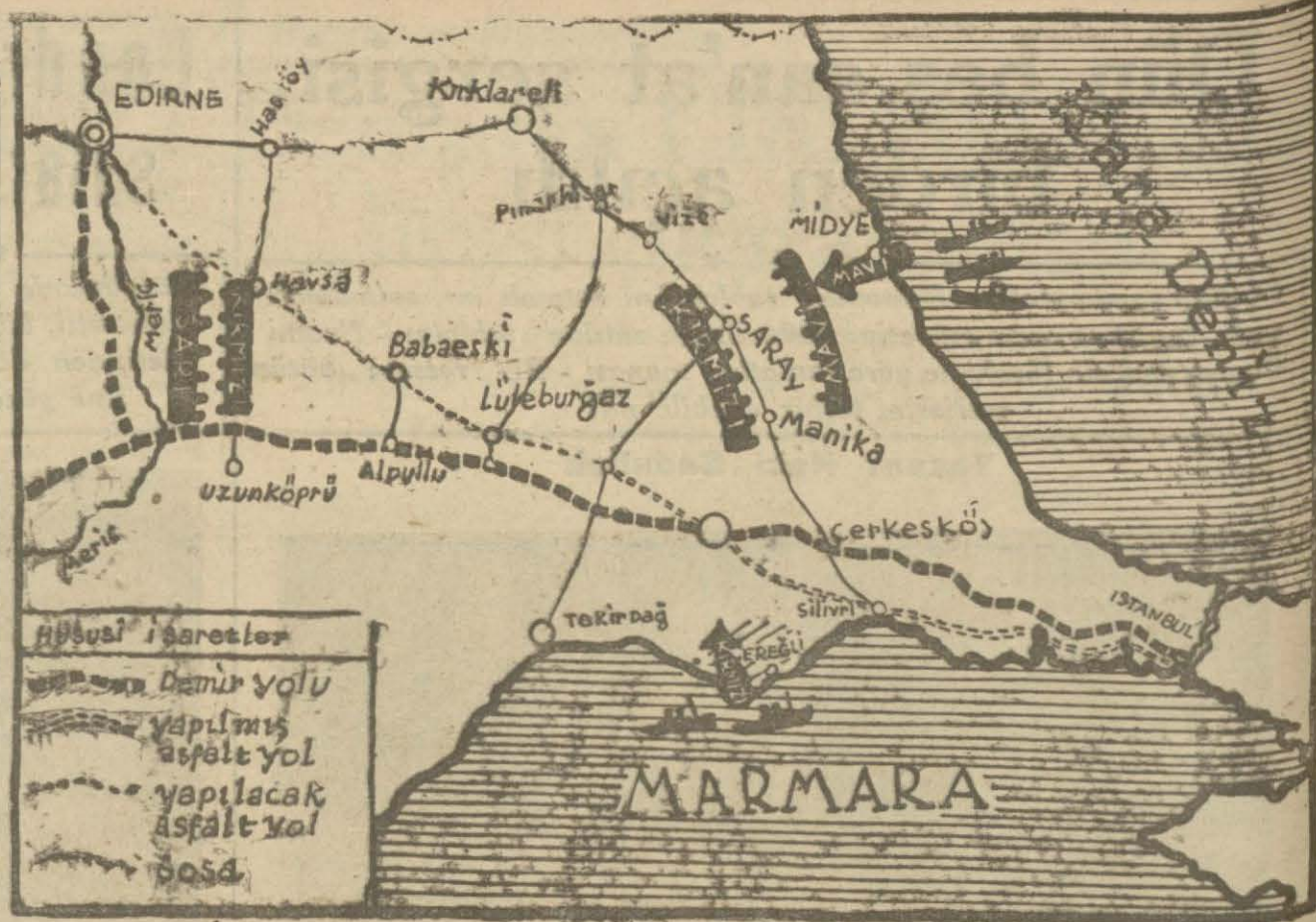
Saat 10 da manevranın birinci safhası bitmiştir. Manevra bu suretle mavinin taarruzu ve kırmızının mukabil taarruzu şeklinde devam etmiştir.

Atatürk, refakatlerinde Başvekil İsmet İnönü, Dahiliye Vekili Şükrü Kaya (Devanı 11 inci sayfada)

Kalbimin Masalı

Romanımız bugün
10 uncu sayfadadır.

Manevra sahasında Kırmızı, Sarı ve Mavi Orduların vaziyetlerini ve ihraç noktalarını gösterir harita

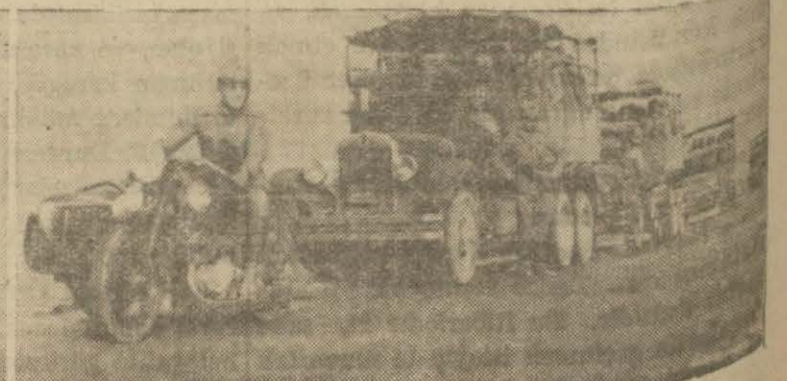
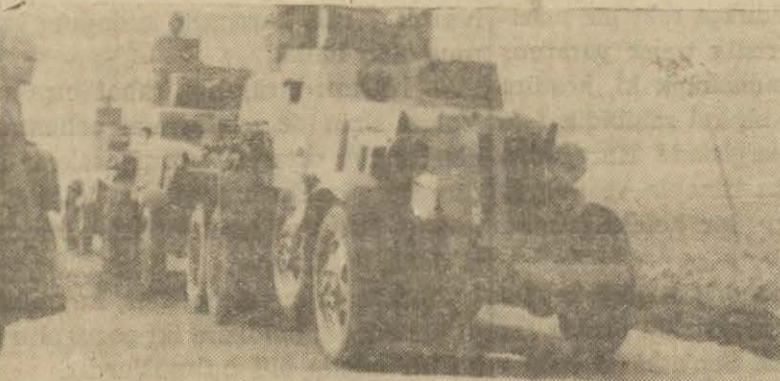
Atatürk bir noktayı işaret buyururlarken

Cumhur Reisi Atatürk ve Başvekil İsmet İnönü harekâtı tetkik ederlerken

Atatürk ve generaller, harita üzerinde vaziyeti tetkik ediyorlar

Motorvâki teataat harekât sahasında

Yağlı ve yağsız acı badem, yağsız kar ve yarım yağlı gece ve gündüz

H A S A N K R E M İ

Çilleri ve sivilceleri ve lekeleri kat'iyen izale eder.

İhtiyarları gençleştirir, gençleri güzelleştirir.

Cilde tatlı bir esmerlik ve sıhhat veren DENİZ KREMLERİ çıktı

Hasan ismine ve markasına dikkat

Gripin'in
Mucizesi

Bir Gripin almadan evvel

İstirahın ve ağrının en şiddetlisini en kolay, en çabuk ve en ucuz geçirmenin çaresi bir kase GRİPİN almaktır. Mideyi bozmaz, böbrekleri ve kalbi yormaz.

Aldıktan beş dakika sonra

Ucuz - Tesirli - Zararsız

GRİPİN

İstanbul Liman İşletme İdaresinden :

Galata rıhtım üzerinden eski Mumhane antreposunun bulunduğu mahalde yeniden inşası mukarrer antrepo binası açık pazarlığa konulmuştur.

- 1 - Pazarlık 25/8/937 Çarşamba günü saat 10 da Şefler Encümeninde icra edilecektir.
- 2 - Pazarlığa girmek için 17.000 liralık teminatın Encümene tevdi meşruttur.
- 3 - Taliplerin 150.000 liralık bir işe aid inşaat yaptıklarını tevsik etmeleri lazımdır.
- 4 - Her türlü izahatla beraber şartname ve projeler 10 lira mukabilinde Fen servisi şefliğinden alınacaktır. *5000.

NERVİN

Sinir ağrıları, asabi öksürükler, asabi zayıflık, uykusuzluk, baş ve yarım baş ağrısı, baş dönmesi, baygınlık, çarpıntı, ve sınırdan ileri gelen bütün rahatsızlıkları giderir.

KANZUK NASIR İLACI

DOKTOR JEMSİN AMERİKADA UZUN TETKİKAT NETİCESİ OLARAK BULDUĞU BİR FORMÜLDÜR. KANZUK NASIR İLACI en eski nasırları bile kökünden çıkarır. Ciddi ve şayanı itimat bir nasır ilacıdır. İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ BEYOĞLU - İSTANBUL

Dünyada birinciliği kazanan

MOVADO

saatleri i.

Her yerde arayınız.

115 birinci mükafat.

ASABİ

Baş ağrı'arı, bayılmalar, bilûmum sinir nöbetleri KARDOL ile zail olur.

Doktor

İbrahim Zati Oget

Belediye karşısında, Piyerloti caddesinde 21 numarada hergün öğleden sonra hastalarını kabul eder.

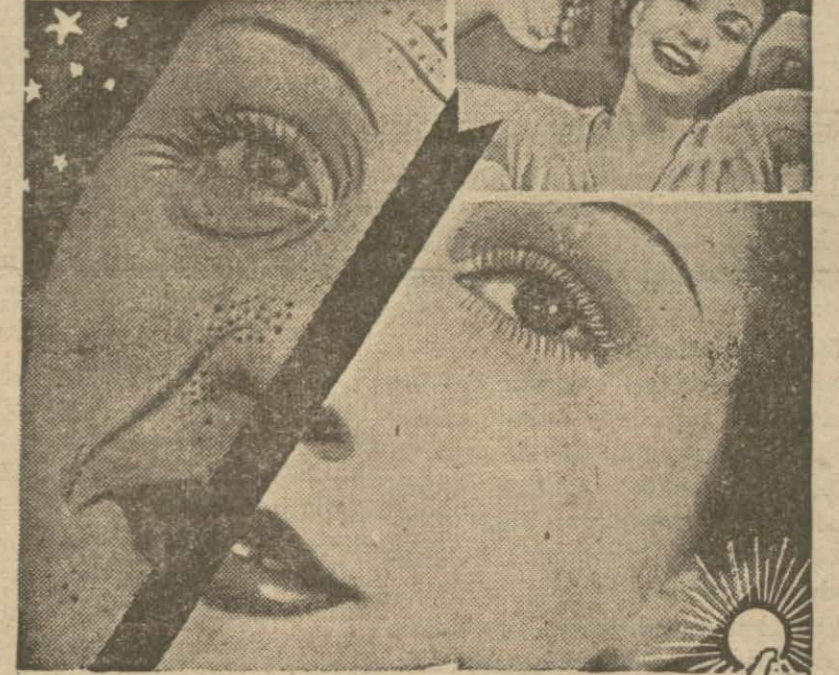
Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp EMEÇ

SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ
A. Ekrem UŞAKLIĞİL

HER SABAH

DAHA GENÇ!

BU AKŞAM : Terkibinde Vi-

yana Üniversite - si profesörü Doktor Stejskal'in cazip keşfi «Biocel» cevheri bulunan ve yegâne cild unsuru olan pembe rengindeki Tokalon kremi kullanınız. Hüceyrelere canlandıran bu cevher, kemali itina ile seçilmiş genç hayvanlardan istihsal edilmiştir. Halihazır fenni sayesinde, buruşuklukların, cildin tabii unsuru olan bu cevherin kaybolmasından ileri geldiği anlaşılmıştır. Binaenaleyh Tokalon kremi ; terkibindeki Biocel cevheri siz uyurken, cildinizi besler ve onu gençleştirip yumuşatır.

VARIN SABAH :

İlk kullanımında, Cildinizin ne kadar tazeleşip yumuşadığını göreceksiniz. Bir kaç gün sonra, buruşukluklar kaybolmağa başlar ve bir hafta nihayetinde senelerce gençleşmiş görüneceksiniz. Sabahları da (yağsız) beyaz Tokalon kremi kullanınız. Siyah noktaları eritir. Ve Cildi beyazlatıp yumuşatır.

50 yaşlarındaki kadınlar, genç kızların bile gıpta edeceği sehhar bir tene malik olurlar.

ÜN ALAN

SARI KURDELE

ODEON

Plaklarında çıkmıştır.

Okuyan :

MÜNİR NURETTİN

Plak No. 270904

İlk defa olarak alaturka sahnesinde Hakiki yenilik ve sürpriz Bu akşamdan PANORAMA Bahçesinde BÜKREŞİN EN MEŞHUR ve MARUF ÇİĞAN ORKESTRA ve BALETOSU

Devlet Demiryolları ve Limanları 9 uncu İşletme Müdürlüğünden :

İşletmemizin Hasılat şubesi için Fransızca bilir bir erkek daktilograf aranılmaktadır. İsteklilerin vesikalarile birlikte İşletmemize müracaatları ilân olunur. (5350)

ESKİ FEYZİYE

Kız ve Erkek IŞIK LİSESİ Geceli Gündüzlü

İstanbul - Niğantaşı

Memleketimizin en eski hususî lisesidir. Ana, İlk, Orta ve Lise kısımları, Fen ve edebiyat kolları vardır. İstanbulun en havadar ve sakin bir muhitinde Teşvikiye Karakolu karşısında ve Teşvikiye camii ittisindedir. Kayıt için hergün ondan 17 ye kadar müracaat edilebilir. İsteyenlere mektep tarifnamesi gönderilir. Telefon : 44039

Telefon : 42517

Niğantaşında tramvay ve Şekayık caddelerinde :

YATI

ŞİŞLİ TERAKKİ LİSESİ

GÜNDÜZ

ANA - İLK - ORTA - LİSE KISIMLARI

Kız ve erkek öğrenciler için yanyana ve geniş bahçeli iki binada ayrı YATI teşkilâtı vardır. Fransızca, Almanca, İngilizce kurlarına dokuz yaşından başlayarak bütün öğrenciler iştirak edebilirler. Okul hergün saat 10 - 17 arasında açıktır. Kayıt işlerine :

CUMA, PAZARTESİ, ÇARŞAMBA günleri bakılır.

POKER-PLAY traş bıçaklarının

rakibi yoktur...